

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

4de Aarg.

29de Februar 1872.

4de Hefte.

Lærken.

(Mrs. Semans.)

(Indsendt til "For Hjemmet".)

Naar Morgenduggens Perler staa
Paa Buske og paa Blomster smaa,
Naar Vaarviolens søde Duft
Opstiger i den friske Luft,
Da hæver Lærken under Sky
Og synger over Land og By.

Den hviler ei paa løvrig Kvist,
Men op mod Morgenstjernen hist,
I høi Triumf, i Luften fri
Den synger glad sin Melodi,
Og herligst klinger Sangen der,
Hvor Himlen mest den kommer nær.

Saa er det og, min Gud, med mig :
So mer min Vland sig nærmer dig,
Des mer mit Hjerte frydes ved
Din underfulde Kjærlighed ;
Naar jeg i Himlen har min Gang,
Da faar min Røst en Subelklang.

Præstegaarden i Harzen.

(Efter det Lydste.)

(Fortsættelse.)

Ikke mange Dage efter Konfir-
mationsdagen indløb der Skrivelse
fra Tanten i Berlin, der gjorde sit
Krab gjældende. Dette vakte stor
og almindelig Bedrøvelse i Præste-
gaarden, men det Løfte, som Mar-
gareths Forældre havde gjort, maatte
dog holdes, hvorlidet end de for-
 skjellige Parter vare beredvillige der-
 til. Da endelig Afskedsdagen kom,
 vare alle Dine fulde af Taarer;
 men det var dog en Trøst for En-
 kelte, at ogsaa Ferdinand, som had-
 de besluttet sig til at studere Natur-
 videnskaben, om kort Tid skulde af-
 reise til Berlin.

"Sun vil i Berlin blive omgiben
af mange Farer og Fristelser, hun
vil ogsaa udenfra faa tunge Kampe",
sagde Moderen estertentksomt, men
hun er jo ikke bunden til at blive i
den store Stad; hun ved, at hun
her blandt Bjergene har et Hjem".

Præsten rystede paa Hovedet.
"Margareth er ingen Pige, som flyr
for Faren; hun vil ikke søge den;
men kommer den, kjæmper hun mod
den paa Liv og Død, og hun vil
hæve Diet derop, hvoifra Hjælpen
kommer og Hjælpen kommer fra den
Herre, som har skabt Himmel og
Jord".

Med Jernbanen var en anden
smertelig Afsked. Marie græd stille;
Lilli vilde ikke lade sig trøste. Mar-
gareth var tilmode, som om hun
ikke havde elsket Nogen i Burgdorf
nok; hun traadte hen til Søstene og

klappede dem; hun betragtede vemo-
dig den gamle strøbelige Vogn, i
hvilken hun havde haft faa mange
glade Ture,—da bruste Toget frem,
Pigerne omfavnede og kyskede hin-
anden for sidste Gang — endnu et
Dieblik,—og Margareth var langt
borte.

Sun lukkede Dinene og dvælede i
Tanterne ved sit forgangne Liv, til-
sidst stod kun det Eine for hende,
at hun var dog forældreløs og
maatte nu maaske for stedse bo hos den
kolde Tante; o, hvor ganfse ander-
ledes vilde det have været, om hen-
des Forældre nu vare komne for at
hente hende til Indien! Taare efter
Taare trængte sig frem, hun foldede
sine Hænder og sagde sagte: "Den,
som feirer, skal arve alle Ting".

For nu at se, hvorledes Marga-
reths Liv i Berlin var, ville vi her
indsthyde nogle af hendes Breve til
Burgdorf.

Berlin den 4de Jan. 18..

— — — Det er dog ret tomt
her i dette store Berlin. Da vi an-
kom til Potsdamer Jernbanestation,
var der en stor Drængel, saa jeg
blev ganfse ængstelig tilmode blandt
de mange fremmede Ansigter, indtil
jeg endelig opdagede min Tante.
Sun ønskede mig hjertelig velkom-
men og bragte mig snart til sit
nærliggende Hus. Her er Alt meget
elegant indrettet. Værelser, Vinduer,
Døre, Alt er meget større end i
Burgdorf. Men ligeoverfor os er

et andet Hus, som ogsaa er beboet; der kan man se lige ind af Vinduerne, og saasnart man har tændt Lys, maa man strax rulle Gardinerne ned. Man kan ikke have Vinduerne meget aabne, da de mange forbisfærende Vogne gjøre en forfærdelig Støi. Da er jeg langt hellere i mit lille Bagværrelse; her vende Vinduerne ud til en ganske liden Have, der rigtig nok ogsaa er indesluttet af Hus. Men der staar dog Blomster i den, mest Potteblomster, en Kugleakazia og en Hængebirke; jeg har allerede sluttet Beskaff med alle Væxterne i Haven, og vi veler ret venlige Blikke med hinanden. Mit Værelse er nydelig indrettet, og jeg maa virkelig være min Tante taknemmelig, fordi hun har tænkt saa kjerlig paa mig, men jeg vil aldrig kunne elske hende som Dig, Hjertenstante. Dig kunde jeg saa ganske underordne mig, jeg vidste, at hvad Du sagde mig, var godt, men det ved jeg ikke her. Tænk kun, jeg hørte nylig, det kaldes en "Overspændthed", at mine Forældre vare reiste til Indien. Det var vel ikke bestemt for mit Dre, men jeg hørte det dog. Det forekommer mig, som om jeg her staar ligeoverfor min Tante, som om man vilde fratage mig mit dyrebaresteklenodie, for hvilket mine Forældre døde, min Tro. Alt er her saa ganske anderledes end i Burgdorf. Den første Søndag var jeg Kl. 8½ gaaet i Kirke. Jeg var først flere Gange nede i Dagligstuen, men Tjeneren sagde: "Den naadige Frue sover endnu". Ellers bliver der druffet Kaffe henimod Kl. 9, men om Søndagen senere. Saa gif jeg i den første, den bedste Kirke, og da vi sang den herlige Julepsalme:

"O Menneske bereder nu Hjertet ret i Bod", da glemte jeg Berlin og Alt omkring mig og tænkte kun paa det hellige Kristusbarn og bad, at det maatte holde Indtog i mit Hjerte. Da jeg kom hjem, undskyldte Tante sig, at hun var altfor anstrengt til at gaa saa tidlig i Kirke; men jeg mærkede dog godt, at det ikke var hende ret tilpas, at jeg var gaaet. Og tænk Dig kun, i hele Julefesten har af hele Huset Ingen uden jeg gaaet i Kirke, ikke engang Tjenerne, og jeg mærker godt, at disse spotte over mig og holde det for "simpel Landskit", at jeg gaar hver Helligdag, rigtigt kun en Gang; thi om Eftermiddagen maatte jeg gaa fra Middagsbordet, og det forekommer mig heller ikke ganske ret. Tante, jeg indser det nu lidt, hvor godt jeg har haft det som Barn hos mine Forældre og senere hos Eder, der have gjort Alt for at gjøre mig det ene Nødvendige til en Hovedsag! Hvor vanskelig maa det ikke være for de Børn, hvis Forældre ikke kjende dette Enc, ja, som endogsaa hindre Børnene i at lære det at kjende! Vilde jeg vel have lært Jesus at kjende, om jeg havde haft Tante Høst til Moder istedetfor min søde Mamma? Og dog er hun saa klog. Jeg begriber ikke, at ikke den simple Klogskab siger hende, at det er bedre at holde sig til noget Ewig og Uforgængeligt end til forgængelige jordiske Ting. Men hun ved vel Intet om den Salighed, man har i Troen paa Jesus, hun holder ogsaa min Kristendom for noget Til lært og min Kirkegang for en Sedvane, som hun haaber med Tiden at vænne mig af med. O Tante, at jeg dog maatte bevise

hende i Gjærningen, at det er mig et helligt Alvor at være from; men jeg frygter, at det vilde være mig lettere med Ord.

I Juleen har jeg længtes meget efter Eder og vilde saa gjerne have siddet ved Juletræet med Eder og sunget Julepsalmerne. Vel have vi ogsaa haft et Træ, et prægtigt grønt Grantræ, og jeg har betragtet det usie, om det maaske kunde have voget i Harzen—men saa havde vi Selskab, mange unge Officerer, og i Stuen glindsede Alt i Pragt og Glands. Jeg fik mange smukke Præsenter, mest Klædningsstykke; jeg tror Tante synes mine Klæder ere for simple og ikke moderne nok, selv min mørkeblaa Ribestkjole har ikke fundet Raade for hendes Vine, og da jeg viste hende min hvide Konfirmationskjole og sorte Altergangskjole, sagde hun: "Hvor besynderlige! Disse kan du ikke bruge i Selskaber her". Men det vil jeg heller ikke. I Winter skal jeg kun tage Del i de Selskaber, som ere her i Huset, men til næste Winter er jeg 18 Aar, da vil Onkel og Tante føre mig ind i den store Verden. Undertiden frygter jeg derfor; men til andre Tider er jeg igjen nysgjerrig efter at vide, hvorledes der ser ud. Jeg maa ofte le, naar jeg hører disse Samtaler om Dinneer, Soupper, The dansant, Baller, Theatre og Koncerter, kort om alle de Ting, som man kalder Verden; da lade de, som om det er et nødvendigt Onde at tage Del i disse Ting, og at det kun er deres Hjertens Godhed, som tvinger dem til dette Martyrium. Husker Du, hvad Du engang sagde mig, Tante: "Min Verden er Stue og Kjøkken,

Vadsstuehus og Kjælder, Fjøs og Have; der kan jeg springe og danses nok". Det falder mig ofte ind, at din Verden er større end de elegante Folks i Berlin. Dog lev nu vel, Du kjære Tante, min Verden er for nærværende Burgdorf, mit Hjem deroppe, hvor mine Forældre ere. Men hvad er da Berlin for mig? For nærværende et stort Spørgsmaalstegn. Svaret gives Dig maaske en anden Gang af din hengivne
Margarith.

Berlin den 26 Febr. 18..

— — — Ferdinand har gjort Onkel og Tante en Visit og er senere bleven indbudet af dem. Han har faaet Tilladelse til at komme hver Mandag Aften, da er her Selskabsdag, og denne Tilladelse benytter han trolig. Dog tror jeg ikke, at Tante gjerne ser, at han kommer ofte; hun vil gjerne fjerne Alt fra mig, som kan minde mig om Burgdorf; hun tror, at naar jeg først kan glemme dette, vil ogsaa de Ting, som jeg der har lært, træde i Baggrunden. Men deri tager hun feil, blot af ren Opposition vilde jeg holde desto fastere,—dog sy! det er formasteligt og stggt; ved Du heller for mig, at Gud vil bevare mig og holde mig fast ved sin Gaaend. Ved Du, endnu er Intet forekommet mig som Fristelse, naaget jeg her bliver behandlet som en Dame; thi Tante siger, at saavel mit Udseende som min Forstand er forud for min Alder; men alle Mennesker her forekomme mig saa flaaue og overfladiske, og jeg tror heller ikke, at de mene, hvad de sige, ja tænkt, de lyve for hverandre! Nylig kjørte jeg med Tante paa en Morgenvisit; Tjeneren sagde, at hans Frue ikke var

hjemme, og dog havde jeg netop seet hende sidde ved Vinduet. Men da jeg fortalte dette til Tante, blev hun slet ikke forundret derover, men mente, at man ofte maatte gjøre Saadant, det gik ikke an Andet. Jeg er ganske overbevist om, at hun ogsaa gjorde det; men siden den Tid kan jeg ikke ret tro hende; thi ikke sandt, hvo som lyver til et Menneske, naar det er til hans Fordel, vil ogsaa gjøre det til et andet, naar samme Tilfælde indtraffer?—Og det Menneske, som er mig mest imod og forekommer mig den kjædeligste af Alle, jeg har haft Anledning til at komme sammen med, er en ung adelig Adelsfor. Tante siger, at han har overordentlige Kundsaber, en skarp Forstand og en glimrende Karriere for sig, ja, han kunde vel bringe det til at blive Minister; nu, denne Fr. v. Bruch bestjæftiger sig altid meget med mig; ved Bordet er han ofte min Nabo, og nylig, da her blev dandset, opfordrede han mig til den første Dands. Jeg takkede ham og sagde, at jeg ikke kunde dandse. Han betvivlede det og forsikrede mig, at efter hans Mening, gaves der Intet, som jeg ikke kunde: siensynlig troede han mig ikke. Men da jeg vedblev min Vægtring, drog han sine Hænder af og sagde, at nu vilde han heller ikke dandse idag. Derpaa satte han sig ned for at underholde mig. Jeg ved ikke, hvorledes vi kom til at tale om Bibelen; men han erklærede med et nedladende Smil, at intet fornuftigt Menneske kunde tro, at Alt, hvad der stod i den, var Sandhed.

”Da beder jeg dem, at udstryg mig af de fornuftige Menneskers Klasse”, svarede jeg.

”O, jeg beder”, sagde han noget forvirret, ”denne Anskuelse har noget barnligt Skjont ved sig, men den er kun et Obergangspunkt, jeg kan næsten sige, Opdragelsens Puppehylster, hvoraf den frie Tænkningens herlige Sommerfugl udvikler sig. Videnskaben udfolder stedse herligere sine Vinger, og mod den kan den gamle orthodoxe Bibeltro ikke mere komme op”.

”Naar kun den ædle Videnskab ikke forbrænder sine Vinger ved den guddommelige Bredes Ild”, sagde jeg oprørt.

”Min ærede Frøen”, svarede han med et fornemt Smil, ”De kan dog umulig tro den gamle Mythe, at en personlig Gud har skabt og opholder Verden? Det er kun ideale, poetiske Anskuelser, som ikke har nogen Realitet. Der gives en uendelig Urmaterie, jeg kunde næsten kalde den Verdens-Altets Urkraft, som i utallige Atomer er adspredt i det uendelige Rum. Af denne Materie har i Løbet af Millioner og ender Millioner Aar langsomt og lidt efter lidt Alt udviklet sig, begyndende med det Ringere og endende med det Høieste. Af lidt Dynd bliver ved Lustens Indvirkning og den mulige Berørelse af et andet Legeme en Frø. Nærmest beslegtet med Frøerne ere Labyrinthodonterne, hvis haandlignende Godspor man har fundet i Sandsten, og som danne Obergangen mellem disse Dyr og den høiere Klasse, Aberne, og af Aberne udvikle sig i en lang Række af Aar Mennesket, først raat og dyrisk, som man endnu ser det hos Ny Hollænderne, om hvem den berømte Gall tror, at de kun staa mellem Dyr og Mennesker, derpaa

opadstigende fra Trin til Trin, indtil det naar den nuværende Høide af Dannelse og Civilisation. For en overfladisk Tænkter vil dette kun synes latterligt, men det i Sandhed høihjertede Menneske viser Intet i Naturen fra sig, og han aander lettere ved den Lære, at Alt, som lever, er beslægtet med ham".

Jeg blev rent forbauset over en saadan Formastelse. Jeg har aldrig før i mit Liv truffet paa et Menneske, som er døbt i Kristi Navn og dog negter den levende Gud. Jeg stod hurtig op og sagde: "Om Herkomst og Aner lader sig ikke disputere, Hr. Assessor, det er ethvert Menneskes Privatniggender; men undskyld mig, at have en Abe eller en Frø eller en Emule Dynd til Stamfader, for mig gjerne; jeg er stolt af at have Himmelens og Jordens Skaber til Fader og at være skabt i hans Billede".

Med disse Ord forlod jeg Hr. v. Bruch, der blev staaende noget forbløffet. Saalkenge min Brode varede, var jeg meget tilfreds med min Opførsel og den Afserdigelse, Gudsfornegeteren havde faaet; men senere gjorde jeg mig Vebredelser over, om det ogsaa var ret og passende af en ung Pige at optræde saaledes; men det er dog ogsaa et alvorligt Ord, hvad Kristus siger: "Hvo, som fornegter mig for Menneskene, ham vil jeg ogsaa fornegte for min himmelske Fader". Men ved Du, kjære Tante, hvad der har mest ængstet mig ved dette? At jeg strax var mig bevidst, at have afserdiget ham godt, og glædede mig over, at jeg fandt det rette Ord at svare ham med, og det for min Skyld og ikke for Sagens. "Han vil vissestigen

ikke tælle dig blandt de Dumme", det var mine forsængelige Tankter; o, naar vil jeg nogensinde kunne gjøre Noget, som er rent og uden Skyld!

Senere har Hr. v. Bruch fortalt min Tante denne Scene.—Ferdinand havde hørt det—og hun sagde: "Ja det er en farlig Pige! Vid og Forstand har hun, kun maa det ledes i en anden Retning. Men de maa ikke tage saa haardt fat, der ved skrækker de hende kun tilbage; vi maa lidt efter lidt søge at løs-gjøre hende fra hendes gamle Ideer og lede hende ind i de rette Regioner". Ferdinand beder mig kun at beholde alle mine gamle Ideer, han kan ikke udstaa Hr. v. Bruch.

Men Ferdinand ligger mig tungt paa Hjertet. Han har i den senere Tid været bleg og mismodig, nu har han endelig fortalt mig, hvad der trykker ham. Hans Studium tilfredsstiller ham ikke, jeg tror, fordi Naturvidenskabene nu for Tiden sætter sig over Guds Ord og vil stemple det som Løgn, det gjør ham saa tvivlraadig og giver ham Modbydelighed derfor. Han er vel ikke trængt dybt nok ind i sit Studium, da vilde jo alle Gaader løses tilfredsstilende; men paa Overfladen kan det vel synes, som om Videnskabene ikke stemmer overens med Bibelen, og endnu mere, naar vantro Lærere foredrage saadanne Ting for de stakkels Studenter, som uhyg Hr. v. Bruch gjorde ved mig. Men Ferdinand har i Burgdorf faaet sin Herre for kjær til saaledes at kunne give slip paa Ham, han vil hellere overgive sig helt og holdent til Ham og vil nu studere Theologi. Det gjør mig saa ondt, at han ikke bliver fast ved en Ting og dog glæder

Denne Forandring af Studium mig; thi Ferdinands varme Hjerte kan kun blive udfyldt af den herlige Theologi. Hans Forældre ere som altid fornøiede med Alt, denne Gang mere end ellers; thi de mene, at en Theolog finder meget lettere sit Brød end en Naturforsker. Ohy! ja naar man vilde tage det saa let, som hans Fader. Ferdinand vilde skrive til Eder i disse Dage, glæd ham snart med Svar.

Sforgaars havde jeg en smuk Spadsretur. Jeg bad Tante saa længe, indtil hun tillod mig at gaa med Pigen til Ugemarkedet; hun gjorde det paa den Betingelse, at jeg kun maatte føre Blomster med mig hjem. Saa gif vi til Torvet. Det er en Plads, hvorpaa der staar et Theater mellem to Kirker: Profeter til Høire og Profeter til Venstre, Verdensbarnet i Midten! Og omkring disse Bygninger havde en utallig Mængde Mennesker leiret sig, dels i Boder, dels paa aabne Mark, og havde ved Siden af sig alle Slags Ting til Salg. Her var hele Rækker med Kjød, der koner med store Baljer fulde af Fisk, her Æg, Smør, Ost, der alle Slags Grøn-jager og hist de deiligste Blomster. Ved de Sidste glemte man næsten, at man var i Februar, med ved de høie Priser blev man atter mindet derom. Det var et smukt, libligt Billede, disse uhyre Madforraad og imellem disse Kunderne udvælgende, pruttende og fjøbende. Jeg skulde have lyst til at se samlet paa et Sted Alt, hvad i Berlin bliver spist paa en Dag! Der er noget Smukt ved saadanne Markeder; jeg havde aldrig før seet noget. Medens jeg saaledes vandrede omkring, kom

Ferdinand, og vi gif da sammen; det var første Gang i Berlin, at jeg kunde tale alene med ham. Vi talte da meget om Burgdorf, og saa fortalte Ferdinand mig, at Hr. v. Bruch nylig havde sagt i en Kreds af Venner, at jeg skulde blive hans Husfru og ingen Andens; han havde udbragt en Staal for mig og drukkert sit Glas ud med de Ord: "Min maa hun blive!" Sig mig Tante, hvorledes finder du det? Hvorledes kan en Mand behandle en Pige, som han agter, saaledes? Eller, hvorledes kan han, naar han ikke agter hende, ønske hende til Husfru?

Nu kan Du tænke Dig, hvorledes Menneskene her ere, Ferdinand og jeg have leet hjertelig af dem; var det ret, vilde jeg foragte dem Alle; men deres Gjøren og Læden er idetmindste latterlig. Hvor forekommer ikke mine Forældres Liv mig herligt og rigt imod dette! Men her hører jeg aldrig et Ord om Hedninger og Mission: Tante Hef har nylig sagt mig efter Historien med Hr. v. Bruch, at det ikke var passende at tale om Gud i et godt Selskab, og at Samtaler om Religionen var banlyst fra enhver dannet Kreds, da man saa ofte var af forskjellig Anstuelse om saadanne Ting. Nei, jeg skal vistnok ikke begynde derpaa; men det er saa naturligt, at man ved de jordiske Ting drages hen til de himmelske, at det ofte kommer ganske uformærket.

Jeg vilde saa gjerne komme et Par Dage til Burgdorf i Sommer; men Tante vil ikke tillade det. Derimod er det bestemt, at vi skulde reise nogle Maaneder til det lille Bad Wittkeind i Nærheden af Halle. Nu

Wittekind, det har idermindste mange Grindringer.

Gud bevare Eder, og min kjære Tante bed for mig, at jeg maa blive den Herre Jesus af Hjertet tro og vandre for Hans Nafsyn.

Din Margareth.

Wittekind den 12te Aug. 18..

— — — Her er overordentlig vakkert; vi have nu været her snart fem Uger, og jeg haaber, vi endnu blive her længe. Tænk dig en temmelig lang hvidig Dal omgiben af Fjelde, paa hvis nederste Affats en Mængde smaa Schweizerhytter ligge adspredte, saa har du det endnu temmelig ubekjendte Bad, Wittekind. Det ene af de Fjelde, som omgive det, er temmelig høit og prydet med mange Terrasser og Anlæg, og fra Toppen har man en herlig Udsigt; det ligeoverfor liggende er betydelig lavere, og den dunkle, romantiske Park, som er anlagt for Badegæsterne, strækker sig næsten lige op til Toppen. Hvor den ender, begynder den smukke Landebj Gribichensteik, forbi hvilken Floden Saale majestætisk flyder; man kan næsten se det paa den, at saa mange høite Borge have speilet sig i den, og længselsfuldt skuer den hen til de bekjendte Gribichensteiner-Kuiner, hvis Fod den engang bestyldede. En smuk Wei fører forbi smaa, nydelige Villaer og større Landsbeeder til den en halv Mil derfra liggende By Halle. Se, Tante, denne Wei har jeg gaaet og har da fundet noget kosteligt, men jeg vil fortælle dig ordentlig derom.

Det var en Mandag henimod Aften, at jeg paa min Spadsretur var kommen lige til Halles Porte, da begyndte Klokkerne i en liden i

Nærheden liggende Kirke at ringe. Usilfaarlig drog jeg nærmere og nærmere, og snart stod jeg foran Kirkegaarden, der-venlig omfluttede den lille hvidmalede Kirke. Paa Kirkegaardsporten var anbragt en liden sort Tavle; derpaa læste jeg: "Vader Aetfærdighedens Porte op for mig; jeg vil gaa ind ad dem."

Svem kunde modstaa en saadan Indbydelse? Jeg fulgte de Folk, som nu, da Klokkerne vare forstummede, kun enkeltvis ilede til Kirken. Jeg traadte ind og sølte mig strag saa vel. Jeg satte mig i et Hjørne og deltog ret af Hjertet i den Psalmes:

Waagn op du Vidne-Mand, som alletider
Er hos de Døgt're, som om Zion staa,
Dg ti ei, medens Dag og Nat henstrider,
Men Fienden usofagt imøde gaa,
At snarlig over viden Jord
Med Fryd gjenlyde maa det Strelsens Ord!

Derpaa traadte Præsten paa Predikestolen, en hoi, kraftig Skikkelse; af hans indledende Ord forstod jeg strag, at Menigheden var samlet til et Missionsmøde. Han talte over de Ord: Jesus af Nazareth, Sødernes Konge. Hans Text var egentlig det Spørgsmaal: "Denne Jesus, er han ogsaa din Konge? Vil Du tjene ham tro og lydlig med alle dine Legemes og Sjæls Kræfter?" Kjære Tante, jeg kan ikke fortælle Dig mere derom, men tro mig, med denne Prediken begynder et nyt Afsnit af mit Liv. Jeg kan i mange Henseender sige: "Det Gamle er forbiganget, se Alt er blevet nyt." Men misforstaa mig nu ikke, som om jeg mente, at den gamle Skind var borte, og Alt var blevet nyt. — I Kirken var det blevet mørkt, Alterlykene tændtes, og jeg saa Inter

uden det store Krucifix paa Alteret, og jeg hørte Intet uden Præstens Stemme, som atter og atter spurgte: "Denne Jesus, er Han ogsaa din Konge?" Da jeg gik ud af Kirken, var det, som om Hær vare forløbne, uden jeg traadte ind; hele Verden saa anderledes ud.

Siden hin Dag har jeg hver Søndag valsefartet til denne Kirke og hørt herlige Prædikener der. Naar jeg ser tilbage paa hin Time, maa jeg altid udraabe med Psalmisten: "Min Sjæl lob Herren og glem ikke alle hans Begjæringer!" — Henrik besøgte ogsaa ofte denne Kirke; jeg tror, han er gaaet meget fremad, men stille er han, overordentlig stille; jeg tror, han og Ferdinand maa være sammen for at udfylde hinanden.

Henrik har fulgt mig til den store Frændefte Stiftelse; Tante, alle disse Bygninger, som nu danne flere Gader, har Troen bygget! Ja, Troen er sandelig den Magt, som overvinder Alt. Ethvert Vindue i disse Bygninger synes at tilraabe mig: "O, at du kunde tro!" Paa Forsiden af Sovebygningen ser man mellem to opfarende Ørne de gyldne Ord med Guldstrift: "De, som forvente Herren, skulle fornye deres Kraft, de skulle opfare med Vinger som Ørnen." Tante, foran denne Bygning kunde jeg ønske at stille mig, naar jeg bliver modløs og utaalmodig, naar jeg vil søge mit Eget og selv handle, hvor jeg kun har at være stille og bic; denne Indskrift vil jeg læse og læse, indtil den har trængt sig ind i mit Hjerte, og jeg har lært den!

Man siger om Halle, at der er

saa megen Kuldamp; men det forekommer mig, som om jeg aldrig har indaandedet saa ren Sømmelugt som der; Wittekind ligger i en Dal, og dog er jeg som paa et høit Bjerg, og Alt ligger dybt under mig og forekommer mig saa lidet. Jeg er her bleven meget, meget ældre; men jeg er meget lykkelig.

Din hengivne Margareth.

Berlin d. 10de Novbr. 18 . .

Min kjære Tante!

Det er saa slem, at naar man staar paa et Bjerg, man atter maa ned, og da synes Stetten saa ensformig og indskrænket, efterat man deroppe havde saadan vid Udsigt og indaandede saadan ren Luft. Vi have nu allerede længe været i Berlin. Jeg frygter meget for denne Winter, hvad skal der ikke da ske med mig! Tante vil gjerne forlove mig for dermed at binde mig til denne Verden, til hendes Verden. Hør kun i flygtige Omrids Programmet for næste Maaaned: Vi besøge meget hyppig Operaen for min Uddannelses Skyld, men naturligvis kun, naar gode klassiske Stykker gives. Vi skulle deltage i mange Galler og Selskaber, for at jeg tilfulde skal lære at tilegne mig den selskabelige Tone. "Du har vel en medfødt Takt", siger Tante, "men den rette selskabelige Tone læres kun ved Dølse." Vi ere ogsaa indtraadte i et Selskab, som har stillet sig "Fornøielse" til Linsopgave, hvor man kommer sammen to Gange om Maaeneden for at opføre Theaterstykker, Dandse, udføre levende Billeder o. s. v. Til Nabningen af disse "ustyldige Fornøielser" skulde jeg digte en Prolog; men, Tante, med min bedste

Willie kunde jeg ikke. Hvad jeg kunde have at sige dem vilde klinge meget ubehageligt i deres Øren. Allerede flere Gange har jeg ved forskellige Anledninger modtaget Opfordring til at "forherliges Festen med min Poesi." Tante Høi har læst Udskilligt af, hvad jeg har skrevet, og har syntes godt om det; nu vilde hun gjerne ogsaa paa denne Maade indlægge sig Ære af sin Niece og har da flere Gange givet Løfter for mig, som jeg ikke har kunnet holde, og det har ærgret hende. Alt, kjære Tante, jeg skulde jo gjerne have gjort det, men ved ikke, hvorledes det her gaar til. Ethvert Ord, som jeg haade skrevet, vilde blevet faa meget rosi, omtalt og gjentaget, indtil jeg neppe selv vilde kunne kjende dem igjen, og det af Folk, som vilde sige til mig: "Særlykkende! Uforligneligt! Disse Vers, hvilken Musik, hvilken Skjønhed, hvilken Visdom!" Og hvad min Nyg vilde de more sig over "den indbildte lille Nar", som tager Alt for Sandhed, medens hendes Smøreri har det nærmeste Slægtskab med Støvelsmørelse. O, jeg ved det, vore nuværende unge Hjerter i de hvide Glæcehandsker ere just ikke altfor fine i sine Udtryk, naar de ere alene. Har jeg en Gave i denne Retning, som Alle sige, saa vil jeg gjerne benytte den, hvor og paa hvad Maade jeg kan gjøre Andre en Glæde dermed. Jeg vil gjerne skrive smaa Stykker og ogsaa være med at udføre dem, naar det kan ske paa samme Maade som paa din Fødselsdag, og naar Prøverne kunne holdes i Hjøset, men kun ikke i denne Omgivelse, som trods sin høie Dannelse dog ikke har Sind

for noget Hviere. — Nøglig var jeg med i Operaen; i Begyndelsen var jeg som bedøvet ved Lysenes og Toiletternes Glæde, ved Musiken og den storartede Bygning, i hvilken jeg besøgt mig. Men snart kunde jeg ikke længere høre paa Stykket; jeg tænkte paa de stakkels, stakkels Piger, som sang og dansede paa Scenen, hvis Hjerter maaske blødede og græd, medens Vinene lo, som maaske havde en fattig, syg Moder hjemme; ogsaa de endnu langt mere beklagelsesværdigere Piger, som satte sin Nøs og Ære deri og søgte sin Tilfredshed i at blive tilflappet og fremkaldt af en Mængde Mennesker; da kunde jeg ikke Andet, jeg maatte græde. Tante var meget fornøiet derved, da hun troede, at Stykket havde grebet mig saa stærkt; men da jeg fortaalte hende Grunden, vendte hun sig halv foragtelig fra mig. — O, naar hun vilde opgibe mig i denne Henseende! Jeg føler mig saa nedtrykt og forladt i denne Omgivelse; Ferdinand er nu i Læbingen; vel ønskede jeg ikke at se ham her, thi han kunde ikke føle sig vel her; men han var mig dog altid en Røst fra Hjemmet. O, bed for mig, at jeg ikke maa glemme Faderhuset deroppe! Denne Pragt i Klæder og Alt, hvad der følger med, er en virkelig satanisk Magt; man bliver uvilkaarlig bragt til at beskæftige sig mere dermed end Ret er. Na, naar det kun var at gaa ud de Par Timer; men disse dagelange Forberedelser til et større Selskab, denne Udvalgen og Prøven adspredde saa meget; jeg frygter for, at hvis jeg bliver her længere, bliver Spiger og Modehandlerinder mig

mere nødvendige og fjærere end
Præsten. Bed, bed for
din hengivne Margareth.

Berlin d. 15de Jan. 18 . .

Min dyrebare Onkel!

Ildag kommer jeg til Dig i stor
Nød for at bede Dig om Raad og
Hjælp. Naar jeg blot kunde forklare
Dig ordentlig Alt, hvad der trykker
og bedrøber mig; kunde jeg sidde
ved Siden af Dig i din fjære grønne
Stue, hvor Du har talt saa mangt
godt Ord til mig, da vilde jeg bedre
kunne fortælle dig Alt. Du ved vel
af mine Breve til Tante, at jeg i
Winter skal leve i en Strøm af For-
nøielser og egentlig allerede lever
deri. Nu vil jeg gjerne vide af
Dig: tør jeg deltage heri, forudsat
at det ikke skader min Sjæl, da On-
kel og Tante Høj onsker det paa det
Bestemteste? De vide, hvor ugerne
jeg gjør det; men de tænke, at det
er til mit Bedste, og vil derfor
tvinge mig dertil; uetop det afvæb-
ner mig, at det sfer af og fordet-
meste i Kjærlighed. Men paa den
anden Side har denne saakaldte
Verden en forfærdelig Magt ogsaa
over et Hjerte, som vil høre Herren
til. Jeg har forhen hørt om den og
tænkte: "For dig kan den intet Til-
trækkende have, den er dig altfor
liden; af, Onkel, jeg har vel fundet
den mindre, men ganske anderledes
end jeg har tænkt mig den! For-
rige Winter traadte jeg modig frem,
det morede mig ofte at være ander-
ledes end Folk her. Men nu bli-
ver jeg saa cengstelig; denne Glands,
disse Smigterier faar Magt over
mig, og medens jeg foragter dem,
glæde de mig dog. Du vilde neppe
gjenfjende din stærke Margareth, det

staar nu daarlig til med hende.
Jeg undgaar saa meget som muligt
saadanne Fornøielser, de tilfreds-
stille mig ikke; men dog har jeg ikke
mine stille Timer saa fjære som tid-
ligere, og naar jeg er alene, er jeg
adspredt, Tankerne flyde hid og did;
undertiden træder den Fristelse frem:
"Du tager det for strengt, skulde
Gud have forbudt disse i sig selv
uskuldige Ting?" Og det Stræffe-
ligste er, at saa kommer Fariiseeren
og siger: "Jeg takker dig Gud, at
jeg ikke er som Andre; jeg kunde her
udmærke mig, men min strenge Re-
ligiøsitet holder mig tilbage." O
fjære, fjære Onkel, dette er det For-
færdeligste. Intet at have uden bund-
løst Gnomod og dog at finde sig
selv bedre end andre Mennesker, der
nu ikke vide det anderledes, fordi
det ikke er sagt dem, hvad trofaste
Forældre og Lærere have lært mig.

I saadanne Diebliske, hvor jeg
ser mig i min hele Glendighed, da
tænker jeg: "Hvilken Ret har jeg
til at ville synes bedre end Andre,
jeg vil kun gjøre Alt med; thi jeg
er langt slettere end de."

Og da kommer Onkel og Tante,
onste og befale, at jeg skal komme,
— jeg gaar med, adspredes atter,
bliver atter afgjort, o, at jeg dog
ikke bemærkede dette! Og da be-
ghnder Hjerteangesten paany, og
atter fremstaar det Spørgsmaal:
"Gjør du hovedet Synd ved at
gaa eller ei?" Svar mig dog, fjære
Onkel.

Kyilig var jeg paa et Val. Jeg
havde læst i Bøger, hvorledes Da-
merne lig yndige Blomster svæve
omkring. Jeg har dog ellers en
levende Fantasi, men her saa jeg
kun pyntede Fruer og Frøkener, som

blot betragtede hverandre for at se, hvemt der var rigest og mest smagfuldt klædt. Da saa Musikken tone, ilede Herrerne henimod os, o, hvor nedværdigende saaledes at lade sig vælge og omfatte af Enhver, hvis Navn man kun hender! Og da vi dandsede, traadte pludselig Grindringen om en Afgudsæst frem for min Sjæl; de pyntede Herrer og Damer forbandledes til lutter Hinduer, Musikkens Toner til deres Hysen, og jeg saa min Fader som dengang staa ved Siden af mig og, pegende paa den ophidsede Mængde, sige: "Se, Margareth, de stakkels Menneſter vide endnu Intet om den Herre Jesus." Og da jeg saa Alle omkring mig dreie sig rundt, forkom det Selc mig som Banvid. Da hørte jeg en Siemme, det var en ung Pige, som netop hvoilede fra en vild Galopade: "O, jeg kan ikke tænke mig en stjonnere Død end smertefri at udaande midt under den største Fornøielse i en hvitvæende Dands." Jeg forstrækkedes; det forekom mig, som om Guds Brede dieblikkelig maatte træffe hende; o Hans Laalmodighed er vor Salighed! Og i næste Dieblik saa jeg mig i den lille Kirke, hvor jeg er bleven konfirmeret, knæle foran Altaret og hørte Dig med alvorlig Stemme udtale det Sprog, som Du gav mig med for Livet: "Og Jeg vil trolove Mig med dig til evig Tid, og Jeg vil trolove Mig med dig i Retferdighed og i Dom og i Missundhed og i megen Barmhjerlighed."

Tror Du, kjære Onkel, at naar Kristus søger sin Brud, Han vil være fornøiet ved at finde hende paa et Bal?

Det var en strækkelig Aften denne Balasten, og dog en salig; thi jeg kunde atter engang bede af dhbeste Nød og derpaa smage og se, hvor god Herren er. Men sig mig nu kun det One: Lær jeg, skal jeg tage Del i, hvad Onkel og Tante ønskede, eller er det mig tilladt at modsætte mig dem? O, jeg vilde ikke gaa afveien for en Fristelse ved Overtrædelſen af det fjerde Bud! Jeg ved ikke, om Du ganske vil kunne forstaa mig; mit Brev er saa forvirret, ligesom mit Hjerte og Hoved. Hvor lykkelig var jeg ikke i Sommer i Wittkind, dog har jeg ikke forgjæves levet den Tid. Gud vil jo ogsaa lade denne Vinter gaa over; staa mig bi med dine Bønner og dine Raad.

Din hengivne Margareth.

Burgdorf d. 18de Jan. 18 ..

Det er ret, min kjære Margareth, at Du ser Dig om efter Hjælp, naar Du har den nødig; jeg svarer Dig ogsaa strag, da jeg kan tænke mig, hvor Du længes efter mit Brev. Og jeg maa tilstaa for Dig, at jeg længe forud vidste, at Du i denne eiendommelige Nød, i hvilken Herren har ført Dig, maatte komme i Forlegenhed og da snee ud efter en Stjerne, der kunde lyse for Dig i Mørket; men omendstjont mit faderlige Raad ikke skal mangle Dig, vil jeg dog vise Dig hen til det Guds Ord, om hvilket der ikke forgjæves staa skrevet, at det er, "en Lygte for vor Fod og et Lys paa vor Sti." Men, ikke sandt, min Datter, det er, som jeg før Afstedten sagde Dig: "Verden ser lidt anderledes ud i Nærheden end i det Fjerne!" Naar man lever saa stille paa Landet?

som Du i flere Aar har gjort hos os, og Huset har sin Morgen- og Aftenandagt, sit Arbeide, som skal gøres, fordi det kommer til os ligesom Vandet til Møllehjulet, Opmuntringer i Naturen med dens uskyldige Inde saavel som i Kunsten i dens mindst farlige Skikkelse, og man lever blandt ligetænkende Sjæle: se, enten forestiller man sig da ikke ret det Liv, som gestalter sig anderledes, eller man bedømmer det urigtigt, naar man drages ind i det. Tro derfor ikke, at det alene er et verdsligt Liv, naar man gaar i Theatret eller til andre Forestillinger eller til Geheimraadens, hvor der bliver dandsket efter Theen, at nei, Verden skjuler sig ogsaa i tusinde andre Skikkelser, og naar jeg tier om de mange selvstændige Fornøielse, saa vil jeg dog kun erindre Dig om den verdslige Lektüre, som bliver givet Dig i Haanden, om Tønen i de Samtaler, Du hører, ja endogsaa maa tage Del i. Da gjælder det overalt, som den hellige Apostel siger: "Stikker Eder ikke lige med Verden." Det bliver saaledes en kristelig Piges Opgave at udbede sig en skjærpet Samvittighed og et klart Nie til i alle Tilfælde at erkjende, hvad der hører Verden til, og hvorledes hun har at stille sig dertil.

Det Sidste er imidlertid ikke saa let at sige som Du maasse tænke Dig det. Du mærker nu, at det ikke altid gaar saaledes, som man forestiller sig som det Simpleste. Som f. Ex. Du er indbudet med Onkel og Tante til et Bal. Jeg ved, at al Dands er Dig imod, og naar Du tænker paa de arme Hedninger i Indien, der ved sine ugudelige Dands have beredt dine Forældre

saa stor Hjertebe, da træder Taarerne Dig i Dinene, og Du taber endog Lykten til at gjøre et Forsøg. Hvad er der nu at gjøre? Ganske simpelt at bede om Tilladelse til at blive hjemme? For mig gjerne. Men om nu Tante siger: "Nei, du naragtige Pige, du skal ikke blive hjemme alene med dine overspændte Ideer. Kom kun med, du vil snart finde Smag og Glæde i disse uskyldige Fornøielse; hvad vil den og den sige, om du ikke kommer med?" Ja, da bliver intet Andet for, Du maa gaa med. Det Naadeligste er naturligvis altid at stræbe efter saa meget som muligt at blive borte fra alle saadanne Ting, som ere vort Hjerte imod, naar vi kun høre dem nævne. Men hvem kan saa let undslaa sig som hin unge Pige, jeg kjendte? Hun var nylig konfirmeret og stod i den første Kjerlighed til Frelseren. Men Faderen, der tænkte friere om verdslige Ting end godt er, sagde en Dag ved Bordet: "Hør, Hedevig, iaften kan du følge med i Theatret. Høverne af Schiller bliver givet." Da styrkede Taarerne af Hedevigs Dine, og Faderen sagde: "Nei, naar du ikke vil, saa bliv rolig hjemme." — Dette skriver jeg ikke til Dig for at anbefale Dig det Naaben. Kun ingen Krokodilletaarer! Men saadan er Du heller ikke, kjære Barn, og jeg vilde kun prise Dig lykkelig, om det ogsaa lykkedes Dig ved et ligefremt Ord eller en oprigtig Gebærde at befri Dig for Deltagelsen i de Ting, som ere din Sjæl imod.

Men indtræder det Tilfælde, at Du vilde forsynde Dig imod det fjerde Bud ved at trække Dig tilbage, saa gaa trostvig med, hvorhen Du bliver ført; tænk paa de Ord:

"Du tør gaa overalt, hvor Du kan bede og heder din Frelser følge med", og Jesus vil ikke vrides, naar han finder sin Brud paa et Sted, hvor hun af et oprigtigt Hjerte har bedet Ham selv at være med.

Dog tror jeg, at dine Slægtninge ikke ville tvinge Dig til de mest ivinesfaldende verdenslige Fornøielser, naar Du har udtalt Dig aabent herom. Hertil regner jeg Maskeradeballer, Theater og Opera, fordi man derved forshinder sig mod de stakkels Skuespillere, Sangere og Sangerinder, hvis Stilling hindrer dem i at blive fromme Kristne. Forøvrigt kan jeg ikke i det Enkelte give Dig nogen næriere Forfæstelse; Du maa bede din Herre og Frelser at vise Dig, hvorledes Du har at forholde Dig i hvert enkelt Tilfælde. "For Gud ere alle Ting mulige", har en erfarne Sjælesørger skrevet derom. "Han, som har bevaret de tre Mænd i Bunden og Daniel i Lovsekulen, Han kan ogsaa bevare en Pige, som ikke vil være en Verdensstrål, fra at smittes midt i et forpestet Rum. Den, som har Noah gjennem de Vand, der blev den hele Verdens Undergang, hen til Ararats Bjerg, kan ogsaa den Dag idag redde betrængte Sjæle over Syndens Strøm, og har ofte gjort det. Tro det for vist, kjære Margareth, og Du skal ikke blive tilflemmet. Overhovedet kjæmp og strid, at dit Hjerte maa blive stærkt til at modstaa alle Fristelser. Forsøm aldrig at lade dit Hjerte renses af Gud, naar noget af Verdens Lyst skulde have trængt sig ind hos Dig. I stakkels Menneſter i Berlin! I blive jo ved at kjøre eller gaa paa Gaden, og ved Alt, hvad I se og høre,

forſtjrede i den Ro og Fred, der bliver Eder tildelt i Eders Huse og Kirken! Jeg kan tænke mig, hvorledes Du, stakkels Barn, ofte er tilmode, naar endnu dertil kommer saa megen Berørelse med Verden i det ſelſtabelige Liv! Og det ſlemmeſte af Alt er dit eget Hjerte, hvis Gøvmød og Stoltthed foraarsager Dig din tungſte Kamp. Da ſpørger Du vel: "Hvorfor ſaa mange indre og ydre Prøvelſer?" Hvorfor, mit Barn, hvorfor? Fordi Du er paa Veien og ikke Hjemmet; fordi Du ſkal lære at kjende din egen Svaghed og Ondskab af dit Hjertes skjulte Dybder, at Du kan komme til Løſet, blive ſtraffet og forbedret; at Du ſkal lære at kjende Verdens Fyrſte ſom din Fiende; at Du ſkal blive øvet i at bære din Herres Jeſu Vaabenruſtning, Han, ſom engang kjæmpede og ſtred ſaa længe, Han var paa Jorden, paa det at Du engang ſkal kunne blive din Jeſu lig i hans Dphøielſe og Herlighed. Derfor ſkal Du have Kamp og Strid her paa Jorden, at Du ikke ſkal blive tilfreds med denne Verden, og ikke utilfreds, naar Du engang bliver kaldet bort; for at Du ikke ſkal elſte, hvad der er herneſte, men tragte eſter Guds Rige og Hans Ketsfærdighed. Men vær nu ved godt Mød, kjæmp trolig; den, ſom feirer, ſkal arve alle Ting.

Kjære Datter, Du ved, at vi her daglig bede for Dig, og vi have den Fortrøſtning, at den Herre Gud, ſom har beviſt ſig kraftig i Dig, ikke vil ſlippe Dig, men føre Dig ſikkert gjennem dette onde Liv til den herlige Stad med de gyldne Gader, hvor der ingen Verden mere er at

overvinde, hverken indeni eller uden-
om os.

Din trofaste Sjælesørger og Onkel
W. Stieg.

Berlin d. 25de Juli 18..

— — "Endelig, endelig skal jeg
atter gjenſe Eder, o hvor glad jeg
er! Det er dog alt for lang Tid
to Aar, ſom jeg ikke har ſkuet ind
i dit trofaste Die, du kjære, kjære
Tante. Ferdinand og Henrik komme
ogsaa hjem, ſaa har Du jo dit hele
Hus ſamlet. Naar vi kun ikke gjøre
Dig Hovedet altfor varmt! Rigtig-
nok hedder det: "Småa Børn, småa
Sorger; ſtore Børn, ſtore Sorger."
— Tænk kun, Tante Heſ har givet
mig Tilladelse til at reiſe paa ube-
ſtemt Tid og endnu noget længere.
Jeg tror, hun er bleven træet af den
frugtesløſe Beſtræbelse og har opgi-
vet at gjøre et Verdensbarn af mig,
maaſte gjør hun ſlet ingen Wanſte-
ligheder ved at lade mig komme til
Eder for beſtandig; thi hun kan dog
ikke glimre med mig i ſin Kreds,
det har den ſidſte Saiſon tydelig
viſt hende.

Igaar ſagde hun til mig: "Mit
Barn, jeg kan ikke ſkjule for Dig,
at jeg er bleven meget ſkuffet ved
Dig."

Taarerne kom mig i Øinene. Jeg
vilde dog ikke gjengjælde alt det

Gode, hun har gjort imod mig, me.
Utak, og min Samvittighed ſagde
mig, at jeg, uden Skade for mit
Kriſtendom, kunde i mange Ting
have handlet ganſte, ganſte ander-
ledes. Tante vedblev:

"Det er vel min Skyld, hvorfor
har jeg igjen hengivet mig til Illu-
ſioner? Den Erfaring, ſom jeg tid-
ligere har gjort med min Søſter,
din Moder, burde have ſagt mig
det. Jeg aabnede mit Hus for hende;
men hun foretrak af lutter Exalta-
tion og Sværmeri at drage til hin
Fru Stieg og at ægte en Miſſio-
nær. Nu, hun har ogsaa ført et
elendigt Liv og er død en elendig
Død, den Staffel."

Diſſe Ord tørrede mine Taarer;
naar Nogen vil gjøre mig vred, kan
han kun ſige Noget om min ſøde
Mamma. Opbragt i mit Indreſte
ſagde jeg: "Jeg er ſtolt deraf, om
jeg i nogen Ting er min Moder lig.
Jegønſter Intet bedre end at kunne
føre et ſaadant Liv og dø en ſaa-
dan Død ſom hun."

Kjære Tante, var det ſtygt ſagt?
I det Dieblif kunde jeg virkelig ikke
Andet.

Men nu nok af Skriveriet. En
ſtjænke os et glad Gjensyn og
velſignet Samvær!

Din hengivne Margareth.
(Fortſætttes.)

Du Frygt hos Dyr.

(Efter "Fra alle Lande".)

I et intereſſant Verk om "Dyrenes
Videnſkaber" ſkriver Edward Thom-
ſon Følgende om Frygt hos Dyr:

Frygt har hovedſagelig ſin Oprin-
delse fra et pludſeligt eller uſædvan-
ligt Indtryk paa Sandferne; naar

der indvirkes saa stærkt paa disse, at Livskræfterne ikke alene rystes, men ogsaa lammes, bliver Følelsen til Rædsel, og saaledes staa Dyrene hjælpeløse og ligesom lamslaede naglede til Jorden. Frygt saabelsom Brede har den største Indflydelse paa Dyr's Liv; de drives der- ved til ved Flugten at undgaa en truende Fare, hvad dog Rædslen hindrer dem fra at udføre, og den har derfor en skjæbningsvanger Ind- flydelse paa deres Sikkerhed og de- res Liv.

Frygten, som vilde Dyr indgyder, føles af Alle: den ellers modige Elefant frygter Tigeren, selv naar denne er død, og man kan vanskelig formaa Elefanten til at bære en Ti- gen, især hvis denne under Angre- bet har gjort et Spring paa hins Høj; denne Frygt beror ikke ganske paa Erfaring, thi Dyr og Feste, der ere bragte fra Lande, hvor in- gen Løver findes, blive urolige, naar i saadan nærmer sig Leiren om- gatten. Fra sine afrikanske Reiser berer Le Vaillant mange in- teressante Beretninger i saa Henseen- de og tilskriver ofte sine Træfingers Lygt sin Sikkerhed; thi der kan efter hans Mening ingen Tvivl være om, at vilde Dyr give en overordentlig stærk Uddunstning fra sig. Ei heller kunne Muler taale Lugten af en død Tiger, men flygte i alle Retninger, og en Hund, som førtes hen til et nylig afflaact Løvestind, skjælvde heftig, reiste sine Haar i Børster og tog Halsen imellem Benene, og da dens første Skrak havde sat sig, flygtede den og var ikke at formaa til at komme igjen. Høns og Duer forlade de- res Huse, hvis en Maar nylig har

været der, og Kaniner løbe forædede omkring, hvis de kunne mærke det friske Spor af en Ræv.

Mange Dyr ere saa særdeles frygtfomme, at de forskrækkes ved den ringeste Marsag, og det finder navnlig Sted hos Fugle: Viben kry- ber endog sammen ved at høre en anden Fugls Vingeflag, og alle Fugle søge at skjule sig, naar Rov- fugle komme. Ved slige Leiligheder giver Ralkunen, saabel i tam som i vilde Tilstand en særegen Lyd fra sig, og hele dens Ingel splittes ad og skjuler sig i det høie Græs eller mellem Blade. De lægge sig end- og udstrakt paa Jorden og forblive ubevægelige, som om de vare døde, medens Moderen imidlertid skriger uafslædig med Vinene fæstede op i Luften. Da Forfatteren af disse Linier engang saa op i samme Rei- ning som den, kunde han opdage en mørk Plet lige under Skyerne uden dog i Førstningen at kunne skjelne, hvad det var. Det viste sig snart at være en Rovfugl. Han har seet en Ralkun i denne bevæge- de Tilstand og hele dens Ingel saa at sige fæstet til Jorden over en Time, medens dens mægtige Fien- de gjorde sine Kredse, dalede og svæve- de lige over deres Hoveder; da den omsider forsvandt, stiftede Moderen Tone og htrede et Skrig, som vie- blifkelig satte Liv i hele den skjæl- vende Flok. Med høie Glædesud- brud samlede den da strax om hen- de, som om den vel var sig bevidst den Fare, den havde undgaaet. Nogle Dyr, for Exempel Slangar, ere en Skrak for Alle, og ikke mindst frygtelig er den Virkning, der frem- bringes af Klapperslangen. Pen- nant siger, at denne hyppig ligger

ved Foden af et Træ, i hvilket der sidder et Egern. Slangen fæster Dinene paa det lille Dyr, og fra det Dieblif af kan dette ikke undslippe. Egernet løber et lidet Stykke op ad Træet, kommer atter ned, stiger atter op og kommer saa igjen længere ned. Slangen forbliver ved Foden af Træet med Dinene fæstede paa Egernet, og dens Opmærksomhed er i den Grad optaget, at man kan nærme sig den og endda gjøre en betydelig Støi, uden at den saameget som vender Hovedet. Egernet kommer længere ned og springer tilsidst lige ned til Slangen, hvis Gab allerede er opspilet og beredt til dets Modtagelse. Le Vallant bekræfter denne fortryllende Rædsel ved en Scene, han var Vidne til. Han saa paa en Gren en Art Tornskade, der skjælvede, som om den havde Krampekræftninger, og i en Afstand af henved fire Fod paa en anden Gren en stor Slange, der laa med udstrakt Hale og brændende Dine og stirrede stift paa det stakkels Dyr. Fuglens Angst var saa stor, at den var berøvet al Kraft til at bevæge sig, og da en af Selskabet dræbte Slangen, fandt man Fuglen død—og det udelukkende af Skræk—thi da man undersøgte den, var ikke det fjerneste Saar at opdage. Den samme Rejsende tilføier, at kort Tid efter bemærkede han en liden Mus i lignende Krampekræftninger omtrent tre Alen fra en Slange, hvis Dine vare stift fæstede paa den, og da han havde skræmt Slangen bort og tog Musen op, døde den i hans Haand.

Rædsel afhænger hovedsagelig af Dyrets nervøse Temperament, og jo

lettere dette angribes, desto kraftigere ere ogsaa Virkningerne af Skræcken. Darwin omtaler en Kanarifugl, som fik Krampe, hver Gang Stuffen toges ud af dens Bur for at renses. Heste, som ere indesluttede i en Stald, naar der kommer Ild i Huset, blive saa overvældede af Rædsel, at hverken Magt eller Opmuntring kan formaa dem til at gaa ud imod Ilden og derved frelses. En Flok Rensdyr, der omringes af Jægere eller overrastes af en enkelt Mand paa et Sted, hvor der er Ekko, blive saa forstrækkede ved Lyden af Skud paa alle Sider, at de ikke formaa at flygte og blive alle med Lethed dræbte.

Blandt de lavere Dyr er Summervormer navnlig mærkelig ved den Indflydelse, Skræk udøver paa den; dens Kløer falde af ved Lyden af Jorden eller Afspiringen af en Kanon. Utallige Eksempler kunne anføres som Støtte for denne Følelses lammende Indflydelse, hvis Voldsomhed ikke lader sig maale efter nogen Regel, da vi vide, at hos Mennesker formaaer den pludselig at forvandle en Mand's Haar fra mørkt til hvidt eller at gjøre ham affindig.

Men Virkningen af det menneskelige Blik paa Dyr, og den Skræk, dette forarsager, er ikke den mindst mærkelige Kjendsgjerning, som staaer i Forbindelse med dette Emne. Den bengalske Tigers Wildhed underkines derved, og Løven er særlig ubillig til at møde en Mand, naar den ser ham ved Dagens fulde Skjær. I sin "Reise over Sydamerikas Sletter" siger Kaptein Heald: "Den Frygt, som alle vilde Dyr nære for Mennesket, viser sig paa en eiendommelig

Maade her paa de uhyre Sletter. Seg ved ofte henimod en Flok Strudse, men skjønt de altid tillode en løs Hest at nærme sig dem, løb de stedse for mig, naaget kun lidt af min Figur var synlig, og naar man saa dem i Njdhelsen af deres fulde Frihed, var det i Forstningen ikke behageligt at bemærke, at Ens Nærberelse altid var et Signal for dem til at flygte for deres Fiende. Dog er det ved denne Frygt, at Mennesket behersker de vilde Dyr, og der er intet Dyr i Sydamerika, uden at det jo erkjender dette Instinkts Tilskyndelse".

Han tilføjer, at en Indfødt var gaaet ud for at skyde Wildvænder, og for ubemærket at kunne nærme sig disse tog han Pligen af sin Poncho (en Slags Kappe) over Hovedet og krøb da hen ad Jorden paa alle Fire, saa at Poncho'en ikke alene dækkede hans Krop, men ogsaa slæbte bagefter ham. Da han saaledes krablede forbi en tæt Nørskov, hørte han pludselig en Blanding af et Brøl og en Gjæen; han følte noget Haardt slaa sig paa Fødderne; diebliffelig sprang han op og saa da til sin Forbauselse en stor Panther staa paa Poncho'en. Manden havde ikke Lykt til at skyde, da han kun havde Hagl i Bøssen, han forblev derfor ubevægelig, medens Pantheren ligeledes blev staaende; omfider vendte Noddyret Hovedet om, gik langsomt omtrent femten Alen bort, standfede da og vendte sig atter om. Men Manden holdt Stand, og Dyret erkjendte da siktiende hans Oberlegenhed og forsøiede sig bort. Et Selskab i Ostindien reddedes engang fra en Tiger derved, at en Dame slog sin Paraphy op lige i

dens Næse, da den vilde til at springe.

Den afrikanske Løve lever paa Sletterne og findes stedse der, hvor der græsser store Flokke af Antiloper og Kwaggaer. Paa alle disse Dyr øver den en stedsevarende Frygt. Af den Uro, Dyr vise, naar en Løve er i deres Nærhed, har man sluttet, at de kunne lugte den i en betydelig Afstand. Hvor stor end dens fysiske Kraft monne være—og den er ganske overordentlig betydelig—er det dog tydeligt, at den ikke ved Styrken alene kan naa sine Henfigter. Den instinktmæssige Frygt hos de Skabninger, af hvilke den nærer sig, kaldes stadig tillive ved deres skarpe Syn og sine Lugt, og da de vilde fjerne sig, førend Udelæggeren kan naa dem, lister den sig over dem eller trænger frem fra en kortere Afstand med lange Spring. Dens Brøl er en Rædselslyd og gjør en frygtelig Virkning. Saa snart det høres af Dyrene paa Sletterne, fare de op i Skraet og flygte i alle Retninger.

Vilde Dyr ere imidlertid selv Frygt underkastede under særegne og for dem usforstaaelige Omstændigheder. Dr. Sparrmann fortæller følgende Historie om den plettede Hyæne. "En Aften ved en Fæst paa Kap blev en Trompeter, som havde beruset sig, baaret udenfor, for at han skulde afsjole sig og blive ædru igjen. Lugten af ham tiltrak sig snart en Hyæne, der kastede ham op paa Ryggen og bar ham bort—i den Tro, at han var et Lig og altsaa godt Bytte—henimod Tafelbjerget. Imidlertid vaagnede den drukkne Musikant saameget, at han blev sig sin farlige Stilling bevidst,

og at han kunde blæse Allarm paa Trompeten, som han havde hængende ved Siden. Man kan let tænke sig, at Hønen paa sin Side ikke blev mindre forstræffet og vlieblikkelig slap ham.

I sine "Reisejætter" fortæller Kaptein Basil Hall følgende Træk af en Tiger, der holdtes i Bur hos det engelske Gesandtskab i Kalkutta. "Gvad der plagede den mere, end naar vi stak til den med en Stof eller viste den Rjød, var da vi slap en Mus ind til den. Ingen sin Dame har nogenstunde yret større Skræk ved Snuet af en Edderkop, end denne prægtige Kongetiger viste ved Snuet af Musen. Saa snart Tigeren saa den, sprang den over paa den modsatte Side, og da man fik Musen til at løbe tæt hen til den, kneb den sig sammen i en Krog og stod skjælvende og brølende i en saadan Frygt, at vi vare nødte til at holde inde af Medsyn med det stakkels Dyr. Stundom vilde vi have den til at løbe over det Sted, hvor den uskyldige lille Mus løb frem og tilbage. I lang Tid kunde vi imidlertid ikke formaa den til at røre sig, indtil vi omsider fik den til at bevæge sig; men istedetfor at gaa roligt over Gulvet i sit Bur eller gjøre en Omvei for at undgaa Gjenstanden for sin Skræk, tilbagelagde den Veien med et saadant Spring, at dens Ryg næsten kom i Berøring med Burets Dverdel".

Det menneskelige Haar synes at være aldeles uden Følelse; ikke desto mindre have Videnskaberne en saadan Indsigt paa det, at Folks Haar er blevet hvidt om Natten,

førend de skulde dræbes. Den franske Revolution, der frembragte Overflodighed af Exempler paa umaadelige menneskelige Lidelser, har ogsaa givet mange autentiske Beviser paa Folk, som bleve hvide i Løbet af faa Dage. Sorg gjorde som bekendt Maria Antoinettes Haar graat paa en eneste Nat, og Skræk har gjort det Samme ved en Arbeidsmand i York. Han holdt paa at istandgjøre Taget paa et høit Hus, da Stigen gik i Stykker under ham; han greb fat i Tagrenden og holdt sig der med den ene Haand! Hjælp kom hurtigt til og han blev frelst, førend Kræfterne svigtede ham—men da han naaede Jorden, var hans Haar aldeles hvidt.

Hvilken end den Proces monne være, hvorved sliq mærkelig Forandring fremkommer, er det fuldkommen afgjort, at den ogsaa er i fuld Virkning paa Fugles Fjer; thi skjønt den ikke er vliebkelig at spore, har den dog virket, og Resultatet viser sig, naar Fjeldetiden kommer. Dr. Young skriver i "Edinburgh Geographical Journal" om Farvefistning hos Fugle forarsaget ved Frygt og siger: "En Solfort var bleven overrasket af en Kat i sit Bur. Da den blev befriet, fandt man den liggende paa Ryggen og ganske vaad af Sved. Fjere blev faldt af og kom igjen, men de nye vare aldeles hvide.—En graa Triit slagrede op mod en drukken Mand. Han rev vliebkelig det lille Dyr ud af Buret og afpluktede alle dets Fjer. Den lille Stakkel overlevede dette og fik atter sine Fjer—men de vare hvide".

Nero og Marcus Aurelius.

(Af Oluf Olsen.)

(Fortsættelse.)

Byen var altsaa nedbrændt. Af dens 14 Kvarterer stode kun de fire uskadede tilbage, Resten laa mere eller mindre i Ruiner. Den skulde altsaa gjenopbygges. Her udfoldede Nero en overordentlig Virksomhed, og han blev det nye Roms store Bygmester. Han lagde baade Smag og Ohygighed for Dagen under dette Arbejde. Byen blev gjenopført efter en bestemt Plan. Ujævnheder i Jordsmønnet fjernedes saavidt muligt. Gaderne bleve brede og jorrette. Susenes største Svæde maatte ikke overskride sexti Fod, og foran alle Bygninger løb der Svælegange paa begge Sider af Gaden. Da de forrige Gaardeiere vare forarmede ved Branden, skjød Nero til af sin Privatkasse, og efter fire Aars Forløb stod Byen der igjen, prægtigere end nogenstunde. Men Keiseren glemte heller ikke sig selv. Hans Slot paa den palatinske Høi var nedbrændt, og der blev nu gjort store Anstalter til Opførelsen af et nyt; han lod indhegne Dalen mellem den palatinske, cæliste og æskuilinske Høi, og her reiste sig efterhaanden det største Bygverk, Oldtiden endnu havde seet. Det fik Navnet "det gyldne Hus", thi det glimrede af Guld og Sølv. Det udgjorde en Række af Bygninger, en Stad for sig selv med Søber, Fiske-damme og Vandspiring. Italien og Grækenland blev plyndret for Kunst-
verker for at pryde det herlige Pa-

lads. Trende Svælegange af Marmor strakte sig i en Længde af et Par tusinde Men fra Vest mod Ost gjennem det stolte Anlæg, og foran ved Indgangen, vendt imod Roms mest befærdede Gade, "via sacra", blev Neros kolossale Broncestatue reist, 120 Fod høi. Og da Bygningen var færdig, udrød han: "Endelig kan jeg dog bo som et Menneffe".

Men "det gyldne Hus" kostede uhyre Summer, og for at bringe disse tilveie befattedes Folket og udplyndredes Templerne. Endelig brød den ulmende Misnøie ud i en Sammensværgelse; man vilde sætte en Gnejsus Piso paa Thronen istedetfor Nero. Roms bedste Mænd vare indviede i den; men den blev opdaget, og nu begyndte et forfærdeligt Blodbad. Skyldige og Ustydige henrettedes om hverandre. Blandt dem, der lede Døden, var ogsaa Seneca. Hjernet fra Hoffet havde han ganske hengivet sig til filosofiske og boglige Syssler. Man har sagt, at han i denne Tid er kommen i Forbindelse med Paulus. Mærkelige Steder i hans Skrifter, der synes at tyde paa kristelig Indvirkning, Paulus's nære Forhold til hans Broder, Statholderen i Achaia, Annæus Gallion, der efter Apostelhistorien beskyttede Paulus under hans Ophold i Korinth, en funden Indskrift paa et Gravmæle fra c. 300 efter Kristus, sat af en

Annæus Paulus, muligens en kristen Efterkommer af Seneca, der har antaget Pauli Navn til Minde om denne Forbindelse mellem hine to Mænd, og endelig den omtalte Kjendsgjerning, at Kristendommen under Neros Regjering allerede havde fundet Veie til Roms Store, ja til Keiserens Hus, alt dette synes at gjøre hin Antagelse sandsynlig. Men saa Meget er vist, blev Seneca end paavirket af Kristendommen, Kristen blev han dog ikke; thi mellem de to Ting ligger der en lang Veie. Om hans Død fortæller Tacitus Følgende: Der blev sendt Soldater ud til ham, som skulde forkynde ham Neros Villie. Han skulde dø, men kunde selv vælge sin Dødsmaade. Omgiven af sine Venner modtog han Budstabet. Han bad om Tilladelse til at nedtegne sit Testament. Men da dette negtedes ham, holdt han en Tale til sine Nærmeste, i hvilken han overgav dem sit Livs Exempel som Testament; derpaa tog han Afsked med dem og omfavnede sin Hustru, som han bad om at stille sin Sorg og ikke hengive sig til endeløs Smerte. Men hun foretrak at dø med ham. Han overførte nu med en Dølv Puls-aaren paa sig og hende, og da han ikke kunde udholde Synet af sin lidende Hustru, trak han sig tilbage til et Sidedærelse, hvor han endnu en Tid underholdt sig med sine Venner om filosofiske Emner. Da Døden lod vente paa sig, fordi hans gamle og ved sparsom Næring aftærede Legeme ikke tillod Blodet at flyde hurtigt nok, forsøgte han ved Gift at fremskynde dens Komme, og da heller ikke det virkede, tog han et varmt Bad og lod sig

fvæle ved Dampen. Hans Legeme blev brændt uden al Høitidelighed, saaledes som han selv havde forordnet. Men Seneca var ikke den Eneste, som maatte bøde med Livet i denne Tid; thi Enhver, der i nogen Henseende ragede op over Mængden var usikker. Hans Brodersøn Marcus Annæus Lucanus, Roms feirede Digter, maatte ogsaa give sig selv Døden. Hans Digternavn ærgrede Nero, der blev smigret af Alle, men ikke af ham, og da han tillige havde været med i Sammensværgelsen, var Selvmord den eneste Maade, paa hvilken han troede at kunne unddrage sig Keiserens Hæv. Ogsaa Corbulio, Samtidens største Kriger, Parthernes Befehrer, foretrak at dræbe sig selv, da han af Tyrannen blev kaldt tilbage til Rom. Sin Pactus Trajæa, der havde vægret sig ved at deltage i Senatets hykkelske Tilfæstninger i Anledning af Agrippinas Mord, led ogsaa Døden. Frelidig og usofsig havde han trodsset Tyrannen, og Nero, der frygtede ham, havde ladet ham ustraffet. Men endelig faldt ogsaa Dommen over ham. Den blev forkyndt ham, der han ved Aftenstid var samlet i sin Have med sine Venner for at høre paa Filosofen Demetrius, der talte om Sjælens Natur og Aandens Udskillelse fra Legemet. Han modtog med Rolighed Budstabet, der gik ud paa, at han skulde dø; men selv vælge Dødsmaaden. Trajæa forlod Haven og gik ind i sit Sovestue sammen med Filosofen og sin Svigersøn Helvidius. Han aabnede Puls-aaren, og idet han lod Blodet springe frem og væde Jorden, raabte han: "Vi ofre til Jupiter Befrieren",

og til Selvidius sagde han: "Hør, Ungling, maatte Guderne forhindre, at der i dette laa et Varsel for dig; men du er født i faadanne Tider, i hvilke det gjør godt at staa sætte Sjælen ved Exempler paa Standhaftighed". Ifke længe efter døde han.

Snart overgik Neros Grusomhed alle Grændser; selv Poppæa Sabina var ifke længer sikker. Hun var høist frugtformelig, men dette hindrede ifke Nero fra i et Udbrud af ondt Lume at sparke til hende, saa hun faldt om og fik for tidlig Reddomst. Hun døde og blev paa det Høitideligste begravet, dog ifke brændt, som Skik var hos Romerne, men paa fremmed Vis balsameret og bisat i Juliernes Gravsted. Om dette stod i Forbindelse med, at hun i de sidste Aar skal have været en hemmelig Tilhænger af den jødiske Tro, er usikkert. Men Nero holdt fra Talerstolen en Lovtale til hendes Minde.

Forgjæves søgte Keiseren ved Feste og Stuespil at tilfredsstille Folket. Uvillien mod ham var i Stigende, og det blev ifke bedre efter hans Kunstnerreise til Grækenland, hvor han vistnok høstede 1800 Laurbærkrandsse, men i Stilhed blev udeet, hver Gang han rullede i Støvet ned fra sin Vogn, eller blev staaende fast midt i det Digt, han skulde fremføre. Da han ved sin Tilbagekomst holdt sit høitidelige Indtog, var han iført en med gyldne Stjerner besaaet Kappe, og paa sit Hoved og i sine Hænder havde han Krandsse, der vare bundne i Olympia og Delfi. Ved Siden af ham sad en græsk Citharpiller, og rundt omkring Vognen

jublede Følgen i tætte Skarer, og man hørte Raabene: Leve Seierherren i de olympiske Lege, vor Keiser er en ny Herkules, en anden Apollo. Men blandt Mængden saa man ogsaa Senatorer og Riddere, som bundne til ham ved Belønninger og Frygt blandede sine Bifaldsraab med Folkets. Toget standsede ifke før paa Palatinerbjerget. Der steg Nero af, gif ind i Apollos Tempel og bragte ham Ofre til Tak for Seirene i Grækenland.

Men snart blandede mørke Tænder sig i Jubelen. Der gif Rygter om Opstande i Provindserne. Hovedstadens Befolkning havde været trællefindet nok til i fjorten Aar at taale den største af alle Ubranner, og den vilde nok have taalt ham endnu længer, hvis ifke Gajus Julius Vindex havde kaldet Galliens Stammer til Vaaben, og Statholderen i det østlige Spanien Servius Sulpicius Galba havde op sagt ham Guldstab og Trostak. Den Sidste rykkede mod Rom, som var i fuldt Oprør. Der var ingen Uenighed, alle krævede Neros Død. Forgjæves henvendte han sig til Praetorianerne (Livvagten). Der var dem lovet en stor Gave i Penge af Galba, og kun med Nød og neppe slipper han ud af deres Leir. Han kommer til sit Palads. Det var sidste Gang, det skulde straae for hans Dine. Og saa her vende Alle ham Ryggen. Kun En bliver ham tro, det er den frigibne Faon. Denne tilbyder ham at bytte Klæder med sig og skjule sig paa hans Landsted, der laa udenfor Byen. Nero modtager Tilbudet, stiger tilhest og rider ud af Staden. Men da han ene og

ufjendt kommer forbi Prætorianernes Leir, høres der Jubeltraab fra Soldaternes Telte. Det var et Leve for den nye Keiser, for Galba. Et Uveir bryder løs, og under Storm og Regnshl forlader han Byen. Han naar frem til Landstedet, men kun for at erfare, at Senatet har erklæret ham for Fædrelandsfiende, og at Enhver kan dræbe ham. Strax efter høres Trampen af Heste, og Nero, som forstaaer, hvad det har at betyde, retter Spidsen af tvende Dolke mod sin Hals for at aflive sig; men seig lader han dem falde og siger: "Min sidste Time er endnu ikke kommen". Da høres Soldaterne, der vare fjendte for at gribe ham, udenfor Huset, og nu sætter han igjen en Dolk for sin Strube, og ved Hjælp af en græsk Slave giver han sig Dødsstødet, fremsigende et Vers af Homer. Saaledes døde den sidste af den store Augustus' Efterkommere, Aar 68 efter Kristus.

Men det samme Folk, der havde tilsublet ham Bisald paa Cirkus og i Theatret, forbandede nu hans Minde. Hans Statuer bleve nedstyrkede, og man sprang om i Gaderne og raabte: nu er Tyrannen død. Kun en Enkelt bevarede hans Minde i Kjærlighed, og det var hans Ungdomselskede, Akte, som selv Sabina ei havde formaaet at trænge tilside. Hun opsogte hans Lig og lod det brænde og Asten bibrænde i hans Fædres Gravsted, og ved Nattetider blev der strøet Blomster paa Graven til Vidne om, at den største af Tyranner dog havde vundet og bevaret ideelminde et Mennekses Hengivenhed.

Men hans Bortgang var saa

pludselig, og hans Minde saa forferdeligt, at man ligesom havde vanskeligt for at blive fortrolig med Tanken om hans Død. Folket sagde, at han var flygtet til Partherne, og blandt de Kristne gik det Rygte, at han ikke kunde dø, men at han blot for en Tid var vegen bort til hinsides Eufrat, hvor han holdt sig skjult. Men naar Dommens Dag nærmede sig, og de sidste Kædser skulde gaa over Menigheden, da vilde Nero vende tilbage som Antikristen for at forfølge de Troende, indtil Kristus selv fra Himmelen skulde tilintetgjøre ham.

III.

Neros Død blev Begyndelsen til heftige Kamp. I de to paafølgende Aar rasede en Borgerkrig, blodigere end den mellem Cæsar og Pompejus, over hele Riget. Først kom Galba, dygtig som Feltherre, men uduelig som Keiser, dernæst den afdøde Sabinas forrige Mand Marcus Otho, om hvem det er nok at fortælle, at han igjen reiste Neros Statuer, og efter ham Oldtidens største Fraadsjer Vitellius, "Tallerkensyrsten", som man kaldte ham. Alle disse dræbtes i Kamp. Der flød Blod rundt om i Provindserne, men især i Rom. Der stod Slag i Byens Gader, først mellem Othos og Vitellius's Tropper, saa mellem dennes og Vespasians, der blev hans Overvinder; men Pøbelen stod og saa paa og tilsublede de Seirende Bisald, som om det var paa et Theater. Under Kampen mellem de Sidste blev Kapitolium stormet, Brande kastede ind i Templerne, og Byens ær-

værdigste Helligdom, Rigets Allerhelligste, den kapitoliniske Jupiters Tempel, gik op i Luer. Og med Krigen fulgte Pest og Dyrtilid. Hvad der var spaaet af Frelseren for 40 Aar tilbage, holdt paa at gaa i Opfyldelse. Han havde sagt til sine Disciple: "I skulle høre om Krig og Rygter om Krig, og Folk skulle reise sig mod Folk og Kongedømme mod Kongedømme, og der skal være Hunger og Pest og Jordstjælv baade her og der". Og Aaret efter at Jupiter Capitolinus's Tempel som Billede paa det slykende Hedenskab var brændt, gik ogsaa en anden Helligdom tilgrunde. Det var Templet i Jerusalem. Thi Dødsdommen skulde følge Hedenskabet i Graven, for at begge kunde vige Plads for noget Højere, for Kristendommen; men endnu skulde det vare en Tid, før denne kunde tage Verden i Besiddelse; thi Hedenskabets Levnetsløb var endnu ikke tilende.

Efter Vitellius's Død kom Vespasian paa Thronen og blev Grundar af et nyt Dynasti, det flaviske, og hvorvel den Sidste af dette, Domitian, var en Tyran, gjen-gav det dog Riget Fred og gode Dage og bragte Augusts Tid tilbage i Grindringen. Efter Flavierne kommer Trajans og Antoninerne's Tidsrum.

Og i hele denne Tid, over trende Mennefsaldr, fra Aar 70—180 efter Kristus, var der som oftest Fred over næsten hele Verden. Alle Lande ved Middelhavet vare forenede under et Herredømme og sammenknyttede ved Fællesskab i Sprog og Kultur. Frankrig og Shrien,

Egypten og Egnene ved Donau adløde et og samme Scepter. Modstander mod Roms Herredømme var forlængst brudt, og de erobrede Lande bleve fra at være undertrykte Provindsjer efterhaanden ligestillede med Hovedstaden. Under denne Fredstid tiltog Folkemængden overordentligt. Middelhavslandene have hverken før eller efter den Tid haft saamange Indbyggere. Der var en Mængde store Byer. Først kom Rom med sine to Millioner, saa Alexandria og Antiochia med omtrent en Million Mennesker hver, saa Corinth og Carthago med en ikke meget ringere Befolkning. Den livligste Samfærdsel forbandt alle disse Lande. Prægtige Veie og storartede Broarbejder viste, at Romerne ikke vare almindelige Erobrere. I Rom saabel som i de største Provindsbyer reiste der sig pragtfulde Bygninger som Vidnesbyrd om Befolkningens Rigdom og Smag. Alt dette kjøbtes rigtignok med Tabet af national Selvstændighed og borgerlig Frihed; men man havde efterhaanden forsonet sig med Romernes Herredømme og Enevældet, idet Hovedstaden foretrak det sidste før Republikens tøilesløse og usikre Frihed, og Provindsjerne det første for en national Selvherskers Vilkaarlighed. Den rige stabende Kraft, som vi beundre hos enkelte af Oldtidens Folk, især i Kunst og Literatur, var vistnok forlængst svunden; thi de fornemste Kulturfolk, Romerne og Grækerne, havde levet sin bedste Tid, og der var en sørgelig aandelig Tomhed netop der, hvor det Bedste af, hvad Oldtiden havde frembragt, var blevet til. Men idet Provindsboerne i det udstrakte

Nige gjordes delagtige i den græst-romerske Kultur, aabnedes der ligesom nye aandelige Lag, og der tilflød Niget nye Kapitaler af sædelig Kraft og aandelig Dygtighed. Nigets Keisere, dets Statsmænd og Feltherrer, dets Stribenter og Kunstnere stammede næsten allesammen fra Provindserne, og under hin gjenfaldige Paavirkning Landene imellem udviklede der sig en almindelig Verdenskultur, i hvilken den græst-romerske Daanelse vistnok var fremherskende, men til hvilken ogsaa Provindsboerne hvede sine Bidrag.

En væsentlig Grund til den lykkelige Tilstand, i hvilken Niget og Folkene befandt sig, er ogsaa at søge i den vige Styrrelse. Man maa lede længe, før man finder en saadan Samling af udmærkede Fyrster, som den fra Vespasian til den Mand, med hvem Tidsrummet afsluttes, og til hvis Historie vi ile, Marcus Aurelius. Deres Mhdighed var uindskrænket, men de brugte den med Maadehold; de betragtede ikke sin Magt som Noget, der tilkom dem ifølge Fødsel og Stilling, men som Noget, der var dem overdraget, og for hvis Brug de vare pligtige til at aflegge Regnskab. I Senatet, den ældste og ærbørdigste Institution fra Republikens Tid, saa de Statsmagtens oprindelige Indehaver, selv vare de dens ansvarlige Udøvere, de vare ikke Enevoldsherrer, men Statens første Borgere. Man har og ikke ganske uden Grund sammenlignet det romerske Keiserdømme i den Tid med vore Dages konstitutionelle Monarki. En af dem, Titus, Vespasians Søn og Efterfølger, blev kaldet Menneskeflægtens Kjærlighed og Glæde, og hans største

Sorg var, naar en Dag gif hen, uden at han havde gjort noget Godt; en Anden, Trajan, blev af Folk og Senat kaldet "den Bedste", og hans Storhed har endog begejstret Kristne i den Grad, at en Mand som Biskop Gregor I. af Rom, der just ikke var nogen Ven af det gamle Hedenskab, kunde prise hans Retfærdighed og ønske ham Plads i Himlen. Engang, fortælles der, gif Gregor over det ulpiste Torv og kom forbi Trajans store Nytterstatue. Den forestiller Keiseren i fuld Rustning, dragende i Felten, men en gammel fattig Kvinde standser ham. Sagnet fortæller, at hun havde mistet sin Søn, som uskuldig var dømt til Døden, og nu vilde hun have Dpreisning hos Keiseren selv. Denne lover at undersøge Sagen, naar han kommer tilbage, men Kvinden svarer: hvis du ikke kommer tilbage, hvem skal da give mig min Ret? Min Estermand, var Svaret. Tror du da, sagde Kvinden, at en Fremmed vilde bekyrre sig om din Pligt, naar ikke du selv bryder dig om den? Trajan blev slaaet, han steg af Hesten, og Roms høie Keiser vendte om og undersøgte den fattige Kvindes Sag. Ved Synet af denne Statue og ved Mindet om den Tildragelse, den fremstillede, blev Gregor saa greben, at han sank paa Knæ og bad for den retfærdige Keisers Sjæl, at Herren vilde føre ham fra Pinens Sted til Himmelen, og tilsvies der, den næste Nat havde Gregor et Syn: han saa den forløste Keiser føres af Englene til de Saliges Hjem.

Den Sidste i Titus's og Trajans Tidsrum er Marcus Aurelius. Sam skulle vi søge at give et fyl-

digere Billede af. Som Nero var den mest banartede af alle Keisere, var Marcus Aurelius allerede i Oldtidens Dine den rene og ædleste,

og igjennem disse to Modsetninger vil Hedenskabet, i hvad det evnede baade af det Gode og Onde, træde saameget klarere frem for os.

(Fortsættes.)

En Scene i Australien.

Fitzmaurice var med blandt Besætningen paa "Beagle", da dette i Jordomseilerens og de geografiske Opdagelses Historie saa bekendte Skib gjorde sin tredie Reise. Han kom ombord under Titel af Styrmand, men hans videnskabelige Digtighed, hans kunstneriske Talent og hans Utrøetlighed skaffede ham snart Anerkjendelse som en af Togets mest brugbare Medlemmer. Ved Underjøgelsen af Australiens Nordkyst, Besten for Karpentariabugten mellem Landstrectingerne Arhem og Van Diemen, udførte han med Held adskillige Sendelser og bestemt Løbet af Melaidfloden, som man kaldte saaledes til Ære for Entedronningen af England, og som falder ud i Clarencestrødet ved Melville-Ben.

En Dag gik han med et andet Medlem af Expeditionen, Keys, i et Fartoi ind i en liden Bugt ved det nævnte Sted for at tage Misvisnings-Observationer. Han havde først til Hensigt at stille sig paa nogle smaa Klipper; men det Sern, der indeholdtes i disse Klipper, indvirkede paa Magnetaalene, og han maatte da opstille sine Instrumenter paa en Sandbanke nedenunder. Han havde arbejdet flittig sammen

med Keys i flere Timer, da Mørket begyndte at falde paa, Maanen kom frem, og de maatte tænke paa at komme ombord igjen. Keys havde fjernet sig henved et Hundrede Skridt for at bringe et Instrument ned til Fartøiet, da han pludselig hørte vilde Skrig bagved sig; han vendte sig strax om og saa da, at oppe paa Klippen havde der samlet sig en talrig Skare Australnegre, bevæbenede med Kastespyd, som de syntes at være i Begreb med at slånge mod hans Landsmand. Keys kunde flygte og komme i Sikkerhed, men denne Tanke fandt intet Dieblif Rum i hans Sind; tværtimod skyndte han sig at komme tilbage til Fitzmaurice, bestemt paa at kæmpe og muligvis at dø med ham. So mere han nærmede sig, desto større syntes Faren ham at blive. En Indsødt af kjæmpemesig Vægt holdt en af mange Jagter ledsaget Tale til sine Kamerater. Disse kom mere og mere i Bevægelse. De sløge sig med megen Støi paa Fodsaalerne; rullede sine lynende Dine om i Hovedet som Børn, der ere brede; rystede sine Hovedhaar, idet de dreiede Hovederne om i en Kred; spyttede og bede sig i Hænderne af

fit Sjøæg — Altsammen Tegn paa den heftigste Forbitrelse hos disse Wilde. De vare ikke stort mere end tolv, fjorten Fod fra de to Englændere, og med deres Behændighed og store Antal kunde det ikke feile, at de vilde drebe Englænderne ved det første Kast med sine Spydh. Hvis de ikke destomindre opfattede dermed, kunde det kun være af Frygt for den engelske Besætnings Hævn; men deres Skrig fordobledes, deres Hænder hævedes i Veiret.

"Lad os storme op, slaaes med dem eller slygte", sagde Keys hurtig.

"Nei, lad os tvertimod dandse og le", svarede Fitzmaurice.

Senere har Keys erklæret, at han i det Dieblisk antog sin Kamerat for at være bleven vanbittig.

Dg virkelig gav Fitzmaurice sig til at dandse, synge og skoggerle. Han sprang om i en af de engelske Matrosers vildeste og mest fantastiske Dandse, den saakaldte "Fig."

"Men saa dands — dands dog", sagde han til Keys.

Keys fulgte da, meger mod sin Lyft, hans Eksempel: han sprang omkring, det Bedste han kunde; men hvad det angik at le eller synge, da var det ham umuligt, hans Ansigt beholdt hele det engelske Alvor, der end mere forøgedes ved hans ærgerrige og betænkkelige Stilling.

Dette uventede Skuespil forbausede de Indfødtte. Nogle lode Baabnene synke, Andre lænede sig frem for bedre at se. De mest Opbragte vedbleve at brumme og at sigte med sine Kastespydh paa de to Europæere, men man hørte kun lidt efter dem. Disse Wilde ere store Børn. De forsøgte at forstaa, hvad der foregik. Hvad bestilte de Englændere? Hvad

betydede disse Spring, denne Stampen og Fitzmaurices forunderlige Sang? Ved smaa Skrig tilkjendegave de hinanden indbyrdes sin Forundring og sin Nysgjerrighed; lidt efter lidt lo de selv med og satte sig ned paa Klippen. Australnegrene ere megtt lidenskabelige Dandser, og denne Dands havde hele Nyhedens store Interesse for dem. Medens de saaledes vare fængslede af dette særegne Syn, hændte Fitzmaurice, der intet Dieblisk tabte sin Kotdblodighed, nogle Ord til Keys midt i Sangen.

"Hvor ere vore Geværer?"

"Tredive Skridt tilvænstre."

"Det er uheldigt; det er i modsat Retning af vort Fartoi."

"Tør jeg hente dem?"

"Gjør Intet. Bliu ved at dandse."

Lad os nærme os til Geværerne lidt efter lidt. Ikke saa hurtig. Vær forsigtig. Lad os dandse rundt."

Saa snart Englænderne havde begyndt at fjerne sig nogle Skridt, syntes de Indfødtte at fatte Mistanke om deres Hensigt. Deres Mumlend advarede Fitzmaurice.

"Lad os komme tilbage til vore Instrumenter", sagde han. "Daalmodighed."

Sweden haglede ned ad Keys.

"Keys, hvis vi komme levende fra dette Stykke Arbeide, er jeg vis paa, at De vil erindre vor Dands!"

"Det tør jeg forsikre. Hvikken Fornøielse! Men vi slippe ikke herfra. Jeg er aldeles udmattet."

"Kun lidt Mod endnu. Har De ikke Deres Forlovede i Newyork, Keys? Dands for Deres Forlovedes Skyld! Og vort kjære Fædreland! Dands, dands for gamle England!"

I dette Dieblisk hørte man i det

Fjerne et dumpt Knald. Det var en Officer, som mere end en Hjerdingvei derfra sjød paa en Megapodus tumulus, den besynderlige Fugl, der med Jord og Kontylier opfører høie, stundom fem og tyve Fod lange og fire til fem Fod høie, for deri at lægge sine Æg.

Der blev en Bevægelse blandt de Bilde. Fitzmaurice og Keys styrkede sig da over sine Baaben og fore ned mod Baaden. Tre eller fire Kaste-

spyd gif dem forbi Dreene og borede sig ned i Jorden. Man forfulgte dem, men de naaede sned til Fartøiet, satte af, og Folkene halede ud paa Marerne. Keys havde stor Lyst til at sende en Kugle mod de Tilskuere, der havde moret sig saa godt paa deres Beføstning; men Fitzmaurice fik ham derfra: det kunde blive Begyndelsen til en farlig Fiendtlighed mod Expeditionen eller i det Mindste mod hans Arbejder.

Surtigløberen Ernst.

Denne betjendte Normand var af middelmaadig Vægt, noget underkæftig, og lignede i sit Ydre en norsk Sømand. Hans Fader, Skibskaptein i Bergen, havde fra hans tidligste Ungdom bestemt ham for Søen, og sendte ham derfor først til en Navigationsstole i Kjøbenhavn. Senere led Ernst uendelige Besværigheder paa Havel; som Skibsdreng, Matros og Styrmænd lærte han at kjende alle deis Farer, og havde udholdt maangen haard Kamp med det Tilfaldt segtede han med i Slaget ved Navarino (den 20de Oktober 1827). I tre Aar gjennemkrydsede han paa en Fregat forstjellige Hav; tre Gange var han i Ostindien, og vendte i 1818 tilbage til London med hvad han havde sammentjæret, for der at udhvile sig i nogen Tid. Dog var Møilighed og Ernst ikke let forenelige. Blandt Sømandene havde han allerede længe været bekjendt som en dygtig Surtigløber, og det var derfor intet Under, at han ved

Englændernes Væddelyst snart blev sat i Virksomhed. Paa sin Udholdenhed i et Væddeløb kunde han gjøre sikker Regning, og derfor vovede han at paatage sig en Surtigvandren fra London til Portsmouth, hvilke Steder ligge omtrent 70 Mil fra hinanden. Denne Vei tilbagelagde han til Alles Forundring i ni Timer. Kort derefter løb han fra London til Liverpool, 140 Mile i 32 Timer. Det Bisald han ved disse Leiligheder høstede, opvakte hans Løbelyst end mere, saa at han foretog endnu flere Surtigreiser. Derved agtede han ingen Hindringer; han løb gennem Dykt og Dyndt, ofte ad ganske uvejsomme Stier; idet han altid fulgte den lige Retning.

Det mest storartede Surtigløb foretog Ernst den 1kte Juni 1831 fra Paris til Moskau, for at afgjøre et Væddemaal mellem nogle Englændere og nogle Franskmænd. Denne betydelige Vei tilbagelagde han i tretten og en halv Dag, hvorved der

paa hver Dag kom mellem 120 og 130 Mil. Saaledes løb han ogsaa den 6te Juni 1833 om Eftermiddagen Klokken 1 fra Nymphenburg ved München, for at overbringe Kong Otto af Grækenland Breve og Gilsener fra hans Slegtninge af det bayerske Kongehus. Til denne lange Fodreise, der ofte førte gennem Uørkener og over sjældent betraadte Bjerge, brugte han ikke fuldt 24 Dage, idet han ankom til Nauplia, hvor Kongen dengang opholdt sig, den 1ste Juli Klokken 9 $\frac{1}{2}$ Formiddag. Den forholdsvis langt længere Tid, denne Fodreise medtog, end den mellem Paris og Moskva, havde naturligtvis sin Grund i de bjergfulde Strækninger, han havde at passere. I Maret 1836 afgik Ernst fra Constantinopel den 28de Juli, og ankom den 27de August til Calcutta i Bengalen, som han igjen forlod den 1ste September, for gennem Mellemasien at vende tilbage til Constantinopel. Paa denne Rejse havde han i 59 Dage gjort en Spadsferetur af 5240 Mil.

I Maret 1841 traadte Ernst i Forbindelse med Fyrst Pückler-Muskau, og blev udseet til at foretage en Rejse til Afrika, for der at opsjøge flere Kilder til Nilfloden, om hvis Tilværelse man havde Formodning. Han skulde altsaa vove sig ind imellem de endnu af ingen europæisk Fod betraadte Maanebjerg. Distnok var Ernst den, der af alle var bedst skikket til et saadant Foretagende, han, som med et Par Tvebakker i Lommen med Lethed tilbagelagde 90 Mile om Dagen, og som hidtil, stedse heldig, havde banet sig Vej gennem de ødste og vildeste Lande, og endnu al-

tid vidst at komme godt ud af det med de mest røveriske Folkesæd.

Han afgik altsaa virkelig den 11te Mai 1842, forsynet med de nødvendige Ubefalelses-Skrivelser, fra Muskau i Schlesien, naaede efter 30 Dages Forløb Jerusalem, hvorfra han gik til Cairo, for derfra at vandre til Nubien. Men den stakkels Ernst skulde ikke naa Maalet for sin Vandring; han kom kun til Smyrna ved Bredden af Nilen i Sydggypten, hvor han ansaldtes af en voldsom Diarrhoe, hvoraf han døde den 22de Januar 1843 i en Alder af nogle og fyrgethve Aar. Denne mærkværdige Mand ligger nu begravet ved Nilens første Katarakt. Der hvile de Ben, der have foretaget saa uhyre Vandringer, at man, dersom han havde levet længere tilbage i Tiden, kunde med Grund have betvivlet Sandheden af dem; der, langt fra sit Fødeland, naaede han Maalet for sit Liv, men ei for de Efterforskninger, hvortil man havde bestemt ham.

Men hvorledes var nu denne Mand's Rejsemaade? Ved sit nye Kjendskab til forskjellige Sprog, han ad praktisk Vej havde tilegnet sig, ved sit sjældne Kjendskab til mange Lande og Folk paa Torden blev det ham let at hjælpe sig igennem der, hvor andre Rejsende vilde have mødt og været udsatte for tusinde Farer og Hindringer. Paa sine Rejser havde han til Veivisere ikke andet end et Raart og et Kompass med sig. Ved disse to Hjælpemidler hjalp han sig gennem Moradser og Skove, over Bjerge og Vande. Til at passere over Moradserne benyttede han sig af et Par norste Skier, og over Floderne svømmede

han. Næring behøvede han kun lidt af; det Æneste, han altid førte med sig, var en liden Flaske med Saft, han kjøbte paa Apothekerne. Lidt om Morgenen brød han op, og først meget silde om Aftenen lagde han sig til Hvile; han kunde overhovedet flere Døgn itræk undvære Søvn, ligesom han ogsaa, ved at

nyde saa lidt Næring, havde vænnet sig til at kunne tørste i længere Tid.

En saadan Fodgjænger som Ernst, et saadant Menneſte uden No eller Hvile, vil vistnok sjelden findes. Han ligger nu begravet i det fjerne Syden, medens hans Forældre hvile i Norden paa Havets Bund, hvor de Begge fandt sin Grav.

Blandinger — Nytt og Gammelt.

Dykkerapparater. Vor Natur tillader os ikke for længere Tid at opholde os under Vandet. Undtagelser herfra ere sjeldne og forudsætte langvarig Øvelse. Ikke desto mindre er det i mange Tilfælde ønskeligt at kunne arbejde under Vand, og man har derfor allerede for længe siden sysselsat sig med at konstruere Apparater til dette Diemed, og Dykkerkloffen er et Bevis paa, at man har været heldig. Denne Indretning bestaar af en stor, lufttæt, kloffeformig Beholder, som nedsænkes i Vandet med Aabningen nedad, uden at den dog fylbes deraf. Den Luft, som befindes sig inde i Kloffen, hindrer nemlig Vandet i at trænge langt op, og den aabne Bund tillader Dykkeren frit at bevæge sig paa Havbunden. Denne Opfindelse skriver sig fra det 16de Aarhundrede og har i Tidens Løb undergaaet adskillige Forbedringer. Efterhaanden er Apparatet blandt andet blevet forsynet med Vinduer, Slangor med Suge- og Trykpumper for at indsuge frisk og bortskaffe

fordærvet Luft. Smidlertid besværliggjordes Brugen af Dykkerkloffen meget paa Grund af to Omstændigheder, hvilket ogsaa foranledigede Opfindelsen af andre Dykkerredskaber. Dykkeren kunde rigtignok optage fra Havbunden Gjenstande, som befandt sig midt under Kloffen; men han hindredes af den, naar der var Tale om at foretage saadanne Arbejder f. Ex. Reparationer af et Skibs Bund, som altsaa skulde foregaa ved Siden af Kloffen eller over den. Desforuden bovede man ikke at nedsænke Kloffen paa større Dybder, da den deri indeholdte Luft da vilde sammenpresses for stærkt og øve et altfor stort Tryk paa Dykkerens Legeme.

Man opfandt derfor siden det saakaldte engelske Dykkerapparat, hvilket bestaar af en vandtæt Læderdragt, som bedækker Dykkeren fra Halsen til Foden, saaledes at hans Hoved gjæmmes i en Kobberhjelme, forsynet med Vindue af Glas. Fra Hjelmen fører Læderslange til en Trykpumpe, ved Hjælp af hvilken Dykkeren faar

af den nødvendige Luft. Men da nu denne Luft ogsaa trænger ind mellem Klædningen og Kroppen og sølgelig idelig søger at løfte Dykkeren opad, saa maatte tunge Blylod fæstes ved hans Fødder. Dette Apparat tillader Dykkeren at røre sig frit og sætter ham istand til at foretage Reparationer under et Skib. Paa større Dybder er den dog ikke ganske praktisk. Dykkeren sporer altid et Tryk, der svarer til den Dybde, i hvilken han befinder sig. For nu at kunne leve under et saadant Tryk udenfra, maatte Lufttrykket inde i Legemet ogsaa forstærkes, saa de to kunde holde hberandre i Ligevægt. Men dette kan kun i ringe Grad ske i det engelske Apparat. De Dykkere, der betjene sig deraf, kunne derfor ikke opholde sig længe under Vandet og lide i Almindelighed af svagt Bryst.

Et nyere, efter sin Opfinder Rouquayrol - Denarouze opkaldt Apparat løser derimod fuldstændig dette Problem. Dragten, som Dykkeren bærer, er ligedan som den engelske, men Luft erholdes gennem en paa Ryggen fæstet Cylinder af Støbejern, og ved en Slange staar denne i Forbindelse med hans Mund. I denne Cylinder indpumpes gennem Slangen Luft ovenfra og det med et Tryk, som svarer til Vandets Tryk paa de forskjellige Dybder. Paa Luftpumpen er der nemlig anbragt et Manometer, et Instrument, som maaler Luftens Tæthed, og som ogsaa raadspørges. Gjennem en findrig Ventilationsindretning indaander nu Dykkeren den Luft, han behøver, og da den sammenpreses alt efter Dybden, hvorpaa han befinder sig, saa vil den altid

svare til det ydre Tryk. Den indaandede Luft udaandes igjennem Næsen, kommer altsaa ud i Rummet mellem Legemet og Dragten, men slipper strax ud gennem en Åbning her, der ved Hjælp af Bidskelæderlapper tillader den at passere ud, men forbyder Vandet at trænge ind, saa Dykkeren stadig har frisk Luft. Vil han op, behøver han ingen Hjælp dertil. Med en Kran i Hjelmen stænger han den omtalte Åbning, saa Luften forbliver indenfor Klædningen, og inden nogle Dieblkke hæves han opad med en Hastighed, som han selv kan moderere ved Hjælp af Kranen. Dette Apparat er ikke i det Ringeste skadelig for Helbredet, selv ikke om det nedsænkes til en Dybde af 200—300 Fod. Det fordrer ikke megen Øvelse, og Ulykkestilfælde have været sjældne. Man bevæger sig lige saa bekvemt som paa Land, og det overgaar alt Andet, som af den Slags er opfundet. Det er nu i Brug paa flere Steder, og meget af det Nov, som Savet i tidligere Dage har bemægtiget sig, vil nu lidt efter lidt atter blive det fraget.

Fra en Luftballon har en fransk Naturforsker anstillet en Mængde Sagttagelser over forskjellige Eendommeligheder ved Luften, blandt Andet om Lydens Forplantning. En Lyd, der frembringes nede paa Jorden, trænger langt opad: Lokomotivets Pibe høres 10,000 Fod oppe, Bancetogets Rassel 8,000 Fod, Geværstuden og Hundes Gøen 6,000 Fod, Klokkeringning 5,000 Fod, Trommer og Orkestermusik 4,500 Fod. En Bogens Rullen paa Gaden 4,000 Fod, og i 3,200 Fods

Høide kan man høre et Menneskes Raab.—Gaaſte anderledes forholder det ſig med Lydens Forplantning nedad. Medens man fra Ballonen kan høre Ord i en Høide af 1600 kan man paa Jorden ikke høre Stemmerne fra Ballonen tydeligt paa større Afſtand end 320. Det mærkværdigſte Exempel paa Lydens Tydelighed høit oppe i Luften havde Naturforſkeren en Dag i Juni 1867. Han var med Ballonen kommen ind i en Taage, ſom ſkjulte baade Himmel og Jord, da han pludſelig hørte Orcheſtermuſik ſaa aldeles tydeligt, ſom om der spillede 10 Skridt fra Ballonen, og dog var den over en Wh, der laa 3000 Fod nedenunder; ved en Høide af 4,500 hørtes Muſiken fremdeles. Det bedste Echo ſaar man fra en ſpeilklar Vandſlade.

En rædselsfuld Stilling. En Sardinier, ſom ſammen med ſine to Brødre vilde bemægtige ſig Ungerne i en Lammegribs Hede, lod ſig bevoebnet med en Sabel i Tilfælde af Angreb af de Gamle, fire nedover lipperanden i et Loug. Svævende over Afgrunden tager han Ungerne, men i ſamme Dieblik ſtyrte Forældrene rafende over ham. Ved idelig at ſvinge Sabelen over ſit Hoved bliver han iſtand til at holde dem fra ſig; men pludſelig føler han en stærk Nyſtelse i Louget, og

til ſin Stræf opdager han, at han i Kampens Hede har hugget det mere end halvt over. Hvert Dieblik kan han nu vente, at Louget vil briſte, og at den ringeſte Bevægelse vil ſtyrte ham ned i Afgrunden. Men han bliver dog truffet ſaa langſomt og forſigtigt op, at Louget holder, og han bliver frelſt; imidlertid var Unglingens ravnſorte Haar ſnehvidt fra denne Stund.

Den tydſke Greve Schlaberndorff ſad under den franſke Revolution ſængſlet ſammen med flere Andre, der vare dømt til Døden. En Dag blev hans Navn opraabt blandt dem, ſom ſkulde føres til Ketterſtedet. Greven, ſom havde beredt ſig paa Døden, blev ikke forſtræffet, men klædte ſig hurtigt paa for at gaa; imidlertid kunde han ikke finde ſine Støvler. Man ſøgte forgjæves efter dem overalt. Tilſidſt ſagde Greven troſtyldig: Ja, min Ven! uden Støvler kan jeg vel ikke godt gaa, og De kan jo ligesaa godt tage mig med imorgen; en Dag mere eller mindre har Intet at betyde. Dette gif man ind paa, og Greven ſkulde forſt henrettes den følgende Dag. Men—man glemte ham, blandt ſaa Mange, og han ſad endnu flere Maaneder i ſit Fængſel, indtil Tyrannen Nſbespierre ſelv ſaldt, og han paa denne Maade alter fik ſin Frihed tilbage.

Indhold: Lærten. Mrs. Semans. (Indſendt til "For Hjemmet.")—Præſtegaarden i Garzen. Efter det Tydſke. (Fortsættelse).—Den Frigat hos Dyr. Efter "Fra alle Lande."—Nero og Marcus Aurelius. Af Oluf Olsen. (Fortsættelse).—En Scene i Auſtralien.—Gurtigløberen Ernst.—Blandinger—Nyt og Sammelt.